

โครงการวิจัย

เรื่อง : ข้อค้นพบจากการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจปัญหาพื้นฐาน
ของจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส

โดยการสนับสนุนของ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
มิถุนายน 2545

คำนำ

รายงานผลการวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัย(Research) ประเภทสืบเสาะ ค้นคว้าหาความรู้จากการรวบรวมความคิดเห็นของชาวบ้าน (Investigation undertaken in order to discover new facts) เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย

ณ วันที่ เดือนมิถุนายน 2545 สถานการณ์ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ยังมีปัญหาต้องแก้ไขอีกไม่น้อย (โปรดค้นดูข่าวสารสื่อมวลชนในห้วงเดือนมิถุนายน 2545)

ปัญหา(Problem)คือ ข้อสงสัย หรือคำถาม หรือข้อที่ต้องพิจารณาแก้ไข ยังมีอะไรอีก เพราะความจริงมีการทำและพูดกันมานานนับศตวรรษ ข้อสงสัยนี้เสมือนโจทย์ในวิชาคณิตศาสตร์ ถ้าตั้งโจทย์ผิด ผู้ตอบก็ไม่สามารถตอบหรือตอบได้แบบผิด ๆ

โครงการวิจัยเรื่องข้อค้นพบจากการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจปัญหาพื้นฐานของจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ตามเอกสารฉบับนี้ ได้เลือกใช้วิธีขอให้ชาวบ้านช่วยเป็นผู้ตั้งโจทย์หรือคำถาม เพื่อร่วมแก้ไขปัญหายังจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสาระสำคัญของรายงานการวิจัย ส่วนใหญ่เป็นคำถามของประชาชนนับร้อยข้อ หลายเรื่องประชาชนตอบได้ หลายเรื่องตอบไม่ได้ โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐบาล และปรารถนาให้รัฐบาลหรือผู้ร่วมสังคมไทยเป็นผู้ตอบ

รายงานผลการวิจัยนี้จึงเป็นโจทย์หรือคำถามมากกว่าคำตอบว่าปัญหาชายแดนภาคใต้จะแก้ได้อย่างไร ทั้งในวันนี้และในอนาคต 10-20 ปี ข้างหน้า (2555-2565)

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ปิยะวัติ บุญ-หลง ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและคณะ ที่สนับสนุนให้โครงการวิจัยฯ ดำเนินงานได้อย่างคล่องตัวในระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2545 ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับอาจารย์ปิยะ กิจถาวร อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือทุกอย่างอย่างใกล้ชิด และขอขอบคุณคณะที่ปรึกษา ทีมงานวิจัย รวมทั้งพี่น้องประชาชนมากกว่า 500 คน เสียสละเวลาร่วมเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

(นายปริญญา อุดมทรัพย์)
หัวหน้าโครงการวิจัยฯ
มิถุนายน 2545

โทร (073) 511152, 511001

(02) 4151464

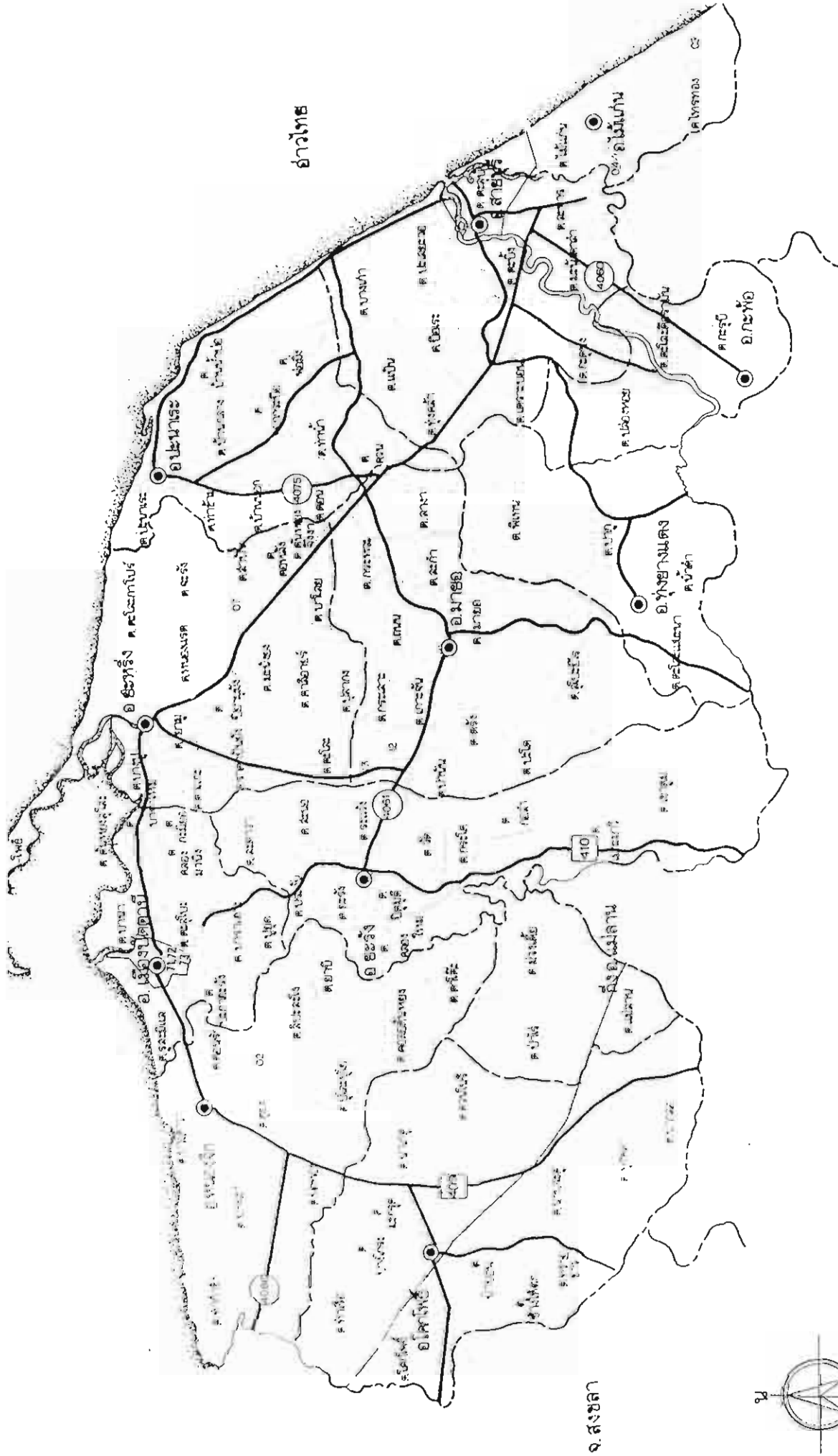
สารบัญ

	หน้า
แผนที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส	-
แผนที่ชายแดนไทยมาเลเซีย	-
บทคัดย่อ	ก - ข
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 การจัดเวทีชาวบ้าน	6
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	7
1.4 ขอบเขตการศึกษา	7
1.5 วิธีการศึกษา	7
1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 ประมวลเหตุการณ์ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส	9
2.1 เหตุการณ์ระยะ 10 ปี (พ.ศ.2534 – 2545)	9
2.2 ข้อมูลเชิงลึกกรณีเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย	11
บทที่ 3 ผลการจัดเวทีชาวบ้าน	61
3.1 ผลการจัดประชุมเวทีชาวบ้าน 13 ครั้ง	61
3.1.1 เวทีระดับอำเภอ 9 อำเภอ	61
- ปัญหาเศรษฐกิจ	61
- ปัญหาสังคม	66
- ปัญหาอื่นๆ	71
3.1.2 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา	76
(1) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	76
(2) ปัญหาด้านสังคม	78
(3) ปัญหาด้านอื่นๆ	80
: กรณีความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	80
: กรณีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐไม่มีประสิทธิภาพ	82
: กรณีนโยบายรัฐไม่ตรงกับสภาพท้องถิ่น	84
3.1.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	
เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้(พ.ศ.2542 – 2546)	
กับปัญหาจากเวทีชาวบ้าน	86
3.2 ผลการจัดประชุมเวทีชาวบ้านร่วมกับข้าราชการและภาคเอกชนระดับ 3 จังหวัด	97

บทที่ 4 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	105
4.1 สรุปผลการวิจัย	105
4.2 ข้อเสนอแนะ	106
4.2.1 ข้อเสนอเรื่องที่รัฐบาลควรพิจารณาแก้ไขปัญหาเร่งด่วน	107
4.2.2 เรื่องที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)	
ควรประกาศจัดหาโครงการวิจัยต่อเนื่อง	114

ภาคผนวก

-เอกสารชี้แจงการจัดเวทีประชุมชาวบ้าน	117
-เอกสารชี้แจงการสัมภาษณ์ เมื่อ 23 เมษายน 2545	118
-สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นจากเวทีชาวบ้าน	120
- อ.สายบุรี อ.เมืองปัตตานี อ.ยะรัง จ.ปัตตานี	120
- อ.เบตง อ.บันนังสตา อ.รามัน จ.ยะลา	142
- อ.บาเจาะ อ.ระแงะ อ.ตากใบ จ.นราธิวาส	172
-สรุปผลสัมภาษณ์กลุ่มประชากรจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส	206
-สรุปเหตุการณ์ในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2534 – 2545)	228
-คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 123/2545 ลงวันที่ 30 เมษายน 2545	314
-มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2535	
เรื่อง แผนเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดชายแดนภาคใต้	317
-มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2532	
เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 14 จังหวัดภาคใต้	320
-ภาพกิจกรรมการจัดเวทีประชุมชาวบ้าน และเวทีสัมภาษณ์	325

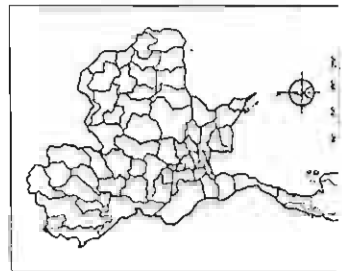

จ. นราธิวาส

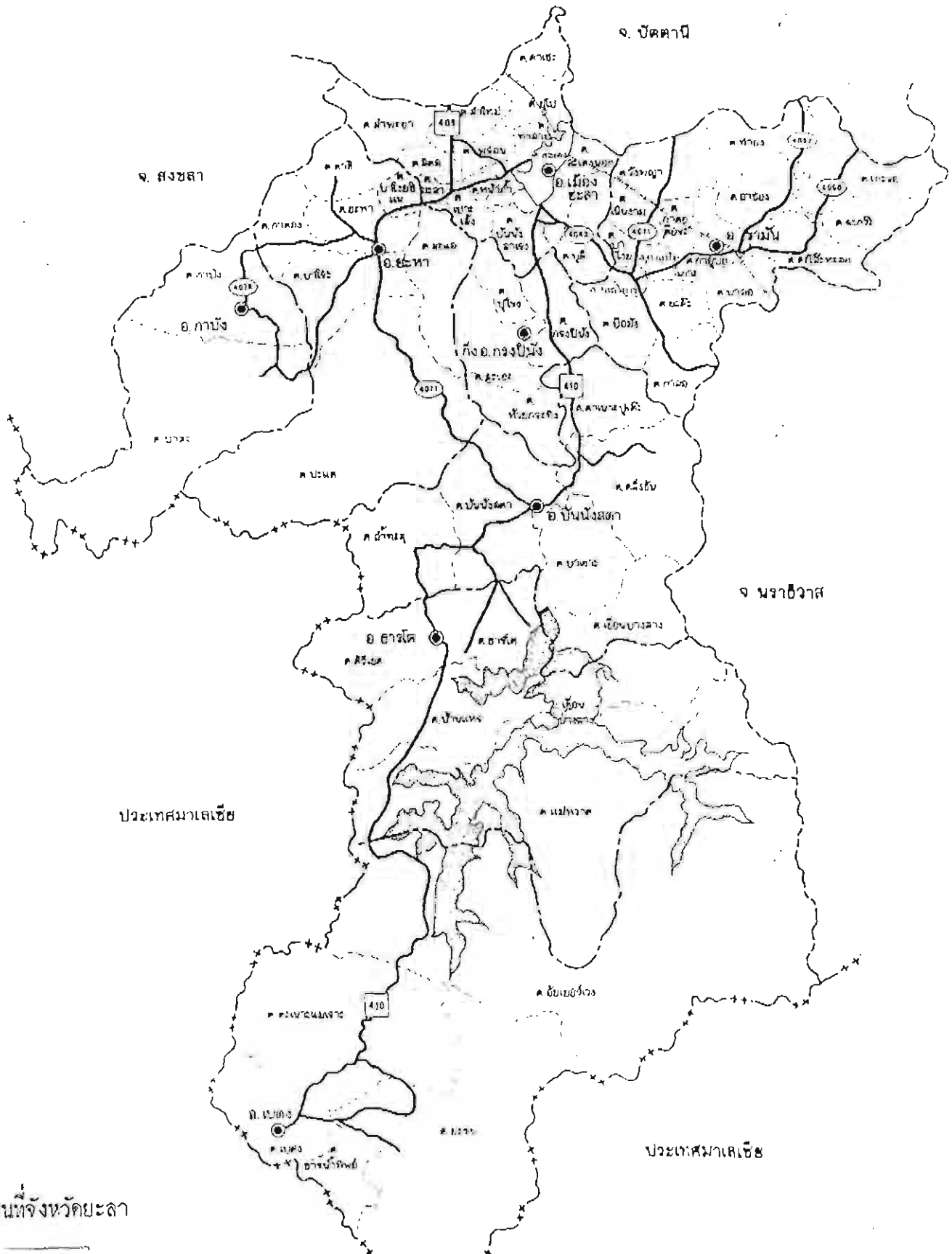
จ. สงขลา

- ส่วนจังหวัดสงขลา
- 1. อ. เมืองสงขลา 72 ต. เมืองสงขลา
 - 2. อ. สทิงพระ 72 ต. สทิงพระ
 - 3. อ. สะบ้าย้อย 72 ต. สะบ้าย้อย
 - 4. อ. นาทวี 72 ต. นาทวี
 - 5. อ. นบพิตำ 72 ต. นบพิตำ
 - 6. อ. ควนเนียง 72 ต. ควนเนียง
 - 7. อ. ควนลัง 72 ต. ควนลัง
 - 8. อ. ควนกาหลง 72 ต. ควนกาหลง
 - 9. อ. ควนโดน 72 ต. ควนโดน
 - 10. อ. ควนต่า 72 ต. ควนต่า
 - 11. อ. ควนวิเศษ 72 ต. ควนวิเศษ
 - 12. อ. ควนเนียง 72 ต. ควนเนียง
 - 13. อ. ควนลัง 72 ต. ควนลัง

แผนที่จังหวัดปัตตานี (31)

324

แผนที่จังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามคำนิยามของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีหมายถึง จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล เป็นท้องที่ชายแดนติดต่อประเทศมาเลเซีย สำหรับจังหวัดปัตตานี ยะลาและ นราธิวาส 3 จังหวัด มีเนื้อที่รวม 10,927 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.6 ล้านคน ซึ่งงานวิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะ 3 จังหวัดนี้

เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า สถานการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยเกิดขึ้นใน 3 จังหวัด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตัวอย่างในช่วง 30 ปี (2515-2545) มีความรุนแรง เจ้าหน้าที่และประชาชนเสียชีวิตนับร้อยคน อาคารสถานที่ราชการถูกวางเพลิง วางระเบิด เสียหาย เกิดภาพลักษณ์ไม่ดี โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานีและนราธิวาส ไม่มีคนกล้าไปลงทุนประกอบธุรกิจเป็นผลให้คนว่างงาน รายได้ต่ำ ความยากจน

พร้อมกับปัญหาที่เกิดขึ้น รัฐบาลไทยแต่ละยุคสมัยได้พยายามแก้ไขปัญหานี้ นโยบายปรับเปลี่ยนไปตามกาลเวลา หลังการเปลี่ยนแปลงระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. 2475 เห็นได้ชัดเจนล้มเหลวหรือสำเร็จมากน้อย นโยบายวัฒนธรรมของจอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี นโยบายปราบปรามของ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ การพัฒนาทางวัตถุของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นโยบายสร้างความเข้าใจในกลุ่มประชาชนของพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรคไทยรักไทย เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หลังการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ได้ตัดสินใจยกเลิกนโยบายของรัฐบาลชุดก่อน โดยคำสั่งที่ 123/2545 ลงวันที่ 30 เมษายน 2545 ยุบเลิกหน่วยงานสำคัญคือ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และกองบัญชาการพลเรือน ตำรวจ ทหาร ที่ 43 (พตท.43) ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2545

โครงการวิจัยนี้เน้นหนักการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจปัญหาพื้นฐานของจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยเชิญพี่น้องประชาชนที่สุ่มจากทุกตำบลของ 9 อำเภอ ใน 3 จังหวัด จำนวน 589 คน จัดประชุมเวทีชาวบ้านแต่ละอำเภอ และเวทีรวมระดับจังหวัด รวม 13 ครั้ง ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม 2545

การอภิปรายปัญหาของประชาชน จากเวทีชาวบ้านรวมได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านอื่นๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่านโยบายรัฐบาล เช่น นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ บรรลุผลสำเร็จ แก้ไขปัญหาได้มากน้อยเพียงใดในความคิดเห็นของประชาชน

กล่าวโดยสรุป ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่านโยบายรัฐบาลบางเรื่องยังไม่ประสบผลสำเร็จ เช่น ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ การว่างงาน การศึกษาและจริยธรรมของเด็กและเยาวชนเสื่อม การจัดการศึกษาของรัฐบาลไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและขาดมาตรฐาน ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ และนโยบายรัฐไม่ตรงกับสภาพท้องถิ่น

รายงานนี้ยังได้ประมวลเหตุการณ์ 3 จังหวัดในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา (2534-2545) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการความคิดเห็นของประชาชนที่แสดงไว้ในการประชุมเวทีชาวบ้าน รวมทั้งข้อมูลเชิงลึกกรณีเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย ตัวอย่าง 10 เหตุการณ์ เช่น การสังหารหมู่เจ้าหน้าที่และราษฎร ประวัติบุคคล ความเป็นอยู่ของผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย (ผรท.) และการสัมภาษณ์ราษฎร 100 คน ต่อสถานการณ์ปัจจุบัน(พฤษภาคม 2545)

รายงานผลการวิจัยนี้จึงเป็นโจทย์หรือคำถามที่ประชาชนเป็นผู้ตั้งโจทย์ ให้รัฐบาลหรือผู้ร่วมสังคมไทยเป็นผู้ตอบ มากกว่าเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา สรุปได้ว่าเรื่องหลักๆ ที่รัฐบาลควรพิจารณาแก้ไขเร่งด่วน ได้แก่ การบริหารเจ้าหน้าที่รัฐ การแก้ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ

โครงการวิจัยฯ เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีลักษณะเป็นโจทย์หรือคำถามจำนวนมาก มายที่ปรากฏในการประชุมเวทีชาวบ้าน 13 ครั้ง นับว่ามีคุณค่าควรแก่การที่รัฐบาล นักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจ ปัญหาชายแดนภาคใต้ จะนำไปศึกษาวิจัยต่อเนื่องเพื่อช่วยกันพัฒนายุทธศาสตร์และแนวทางแก้ไข ปัญหาชายแดนภาคใต้ให้ดีขึ้นในอนาคต 10-20 ปีข้างหน้า

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เกี่ยวเนื่องกับประวัติศาสตร์ การแก้ไขของรัฐบาลแต่ละยุคสมัย ส่วนใหญ่มีนโยบายที่เหมาะสมแต่ขาดความต่อเนื่อง ทำให้เกิดกระแสการเรียกร้องในพื้นที่ให้รัฐบาลปรับนโยบายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ เป็นช่วงๆ นโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีพัฒนาการ(Development) มานานกว่า 200 ปี ตามตารางต่อไปนี้

ปี พ.ศ.	เหตุการณ์ในประเทศ	เหตุการณ์ในชายแดนภาคใต้
<u>รัชกาลที่ 1</u> 2325 2325-2329 2332	- สถาปนากรุงเทพมหานคร - กรมพระราชวังบวรฯ ยกทัพต่อสู้พม่าทางบกฯ ได้ ได้ชัยชนะ จึงเลยไปเมืองปัตตานี	- จัดตั้ง 7 หัวเมือง ปัตตานี ยะหริ่ง สายบุรี หนองจิก ระแงะ รามัน ยะลอ
<u>รัชกาลที่ 2</u> (2352-2367)	- อังกฤษรบชนะพม่า และมีอิทธิพลเหนือมลายู	- มีเจ้าเมืองเช่น พระยาเยลา
<u>รัชกาลที่ 3</u> (2367-2394)	- สัญญาเบอร์นี (2369) อังกฤษ-ไทย	- มีเจ้าเมืองเช่น หลวงสวัสดิ์ภักดี
<u>รัชกาลที่ 4</u> (2394-2411)	- สัญญาเบาริง (2398) ไทยเสียสิทธิสภาพนอก อาณาเขตให้อังกฤษ	
<u>รัชกาลที่ 5</u> (2411-2453) 2414 1 เม.ย.2435 2439 2441	- เสด็จฯ ประพาสต่างประเทศ - ตั้งกระทรวง 12 กระทรวง - ตั้งมณฑลเทศาภิบาล (ให้ 7 หัวเมือง ขึ้นมณฑลนครศรีธรรมราช จนถึงปี 2449 จึงแยกไปตั้งเป็นมณฑลปัตตานี) - ออก "ข้อบังคับลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ. 117" กำหนดตำแหน่ง "ผู้ว่าราชการเมือง" ยกเลิก "เจ้าเมือง" ทัวพระราชอาณาจักร	- พระยาสุมนัย์วินิต (เป็น สุขุม) เป็น ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑล นครศรีธรรมราช - ปัญหาเจ้าเมืองท้องถิ่นเดิม

ปี พ.ศ.	เหตุการณ์ในประเทศ	เหตุการณ์ในชายแดนภาคใต้
2444	- ออก "กฎข้อบังคับสำหรับปกครองบริเวณ 7 หัว เมือง ร.ศ. 120" (ยกเลิกในปี 2449)	- มี "ข้าหลวงใหญ่ประจำบริเวณ" แต่ละเมืองมี "พระยาเมือง"
2445 2449	- ตั้งมณฑลปัตตานีรวม 4 เมือง คือ เมืองปัตตานี เมืองสายบุรี เมืองยะลา เมืองนราธิวาส แยกจากมณฑลนครศรีธรรมราช	- เกิดกบฏ 7 หัวเมือง - พระยาเดชานุชิต เป็นข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลปัตตานี สำหรับเมือง มีผู้ว่าราชการเมือง (Governor) และกรมการเมือง 2 คณะ (ในทำเนียบ-- นอกทำเนียบ)
10 มี.ค. 2452	- สนธิสัญญาไทยยอมให้อังกฤษมีอำนาจเหนือเมืองกลันตัน ตรังกานุ ไทรบุรี เปอร์ลิส (เสียดินแดน)	
23 ต.ค. 2453	- ร. 5 สวรรคต	
<u>รัชกาลที่ 6</u> (2453-2468)		
2457	- ประกาศใช้ พรบ.ลักษณะปกครองท้องที่ มีนายอำเภอ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ท้วพระราชอาณาจักรถึงปัจจุบัน	- มีผู้ว่าราชการเมืองเช่น พระพิพิธภักดี (สวาสดี ณ นคร)
มิ.ย. 2458	- พระราชทานพระแสงราชศัตราเมืองนราธิวาส และเมืองปัตตานี	
2465	- ยุบมณฑลปัตตานี	
2466		- ร.6 เสด็จฯ จ.นราธิวาส ถึงอำเภอตากใบ
6 ก.ค. 2466	- ประกาศหลักรัฐประศาสน์นโยบายสำหรับมณฑลปัตตานี 6 ประการ	
2468	- หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ	
26 พ.ย. 2468	- ร.6 สวรรคต	
<u>รัชกาลที่ 7</u> (2468-2477)		
2469	- ยกเลิกการปกครองมณฑล	
2472		- ร.7 เสด็จฯ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี

ปี พ.ศ.	เหตุการณ์ในประเทศ	เหตุการณ์ในชายแดนภาคใต้
24มิ.ย.2475	- เปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน - ประชาธิปไตย	
2476	- ประกาศใช้ พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับแรก ยกเลิกผู้ว่าราชการเมือง	- ตั้ง "จังหวัด" มี "ผู้ว่าราชการจังหวัด"ทั่วพระราชอาณาจักรถึงปัจจุบัน
2477	- ร.7 สละราชสมบัติ	
<u>รัชกาลที่ 8-9</u>		
2477-2489	- ร.8 ครองราชย์ 12 ปี ถูกปลงพระชนม์	
9 มิ.ย. 2489	- ร.9 เสด็จฯ ขึ้นทรงราชย์	
2502	- เสด็จฯ ภาคใต้ ประทับแรมจังหวัดปัตตานี 1 คืน (20 มี.ค.2502) จ.ยะลา และประทับแรม จ.นราธิวาส 2 คืน (21-22 มี.ค.2502)	
2516	- ตั้งพระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จ.นราธิวาส	- ทรงงานต่อเนื่องถึงปัจจุบัน
2475-2481	- การเมืองในกลุ่มคณะราษฎร	
2481-2500	- การเมืองไทย 20 ปี ภายใต้อำนาจจอมพล ป.ฯ ประกาศนโยบาย "วิธธัม" ผสมกลมกลืน (Assimilation)	- วัฒนธรรมอิสลามไม่ยอมรับนโยบายทางวัฒนธรรมของรัฐบาลจอมพล ป.ฯ
8 ธ.ค.2484	- สงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นยึดดินแดนภาคใต้ ชายทะเลอ่าวไทยตลอดแนว	- ให้ความตกลงว่าด้วยจรรยาบรรณเขตแดนระหว่างมะลายูอังกฤษ กับ ประเทศไทย พ.ศ. 2483
	- ช่วงเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 นายกรัฐมนตรีอยู่ในอำนาจสั้นมาก 5 คน ในเวลา 3 ปี ระหว่าง 2487-2490 คือ นายควงฯ นายทวีฯ มรว.เสนีย์ฯ นายปรีดิฯ และพล.ร.ต.ถวัลย์ฯ	- ปัญหาคอมมิวนิสต์เกิดทั่วทุกภาค
2490	- รัฐบาลไทยอยู่ใต้อิทธิพลของสหรัฐอเมริกา	- หะยีสุหลง ถูกจับข้อหากบฏ (ปล่อย 2495)
2491	- ตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาการปกครอง 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้	- เหตุร้ายเกิดขึ้นใน 3 จังหวัดเป็นระยะ
2494	- แก้ไข พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	

ปี พ.ศ.	เหตุการณ์ในประเทศ	เหตุการณ์ในชายแดนภาคใต้
2500-2516	- การเมืองไทย 16 ปีภายใต้อำนาจจอมพลสฤษดิ์ จอมพลถนอมฯ และพลเอกประภาสฯ จนถึงถูกโค่นล้มโดยขบวนการ 14 ต.ค. 2516 นายสัญญาเป็นนายกรัฐมนตรีพระราชทาน จัดการเลือกตั้ง มรว.คึกฤทธิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี	
2501	- ตั้งคณะกรรมการพัฒนาภาคใต้	- ผลงานสำคัญ คือ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2507	- ตั้งกองประสานราชการ ในกรมการปกครอง (2524 เป็น คอ.บต. ยุบ 2545)	- คดี "ครูเปาะสู" จ.ยะลา
2511 (1968)		- ประกาศตั้งขบวนการฟูโล (PULO) ที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย
2518-2519	- มรว.คึกฤทธิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี (1 ปี)	- ธ.ค.2518 เดินทางประท้วงรัฐบาลจังหวัดปัตตานี (ดูหนังสือ ดร.อารง สุทธาศาสน์)
2519-2520	- พล ร.อ.สงัด ยึดอำนาจ มรว.เสนีย์ เนื่องจากเหตุการณ์ 6 ต.ค. 19 ตั้งนายธานินทร์ เป็นนายกรัฐมนตรี	- ตั้ง กอ.รส.ด.ปราบปรามเหตุร้าย
2520-2523	- คณะทหาร ปลดนายธานินทร์ ตั้ง พลเอกเกรียงศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี	- ประกาศนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อ 24 ม.ค.2521 (ดูข้อมูล สมช.)
2523-2531 2534-2535	- พลเอกเปรมฯ เป็นนายกรัฐมนตรี แทน พลเอกเกรียงศักดิ์ ซึ่งลาออก จนถึงเลือกตั้ง 24 ก.ค.2531 พลเอกชาติชายฯ เป็นนายกรัฐมนตรี - พลเอกสุนทรฯ ในนาม รสช.ยึดอำนาจพลเอกชาติชายฯ ตั้งนายอานันท์ เป็นนายกรัฐมนตรี จัดการเลือกตั้ง พลเอกสุจินดาฯ เป็นนายกรัฐมนตรี 1 เดือนเกิดเหตุการณ์ เดือนพฤษภาคม นายอานันท์ กลับเข้าเป็นนายกรัฐมนตรี จัดการเลือกตั้ง 13 ก.ย. 2535	- ประกาศใช้คำสั่ง สร.ที่ 8/2524 ลง 20 มกราคม 2524 จัดตั้ง คอ.บต. และพดท.43 (แทน ศปด. และ กอ.รสด.) - ยังคงมีเหตุร้าย - ครม. (รัฐบาลอานันท์ฯ) มีมติเมื่อ 12 กันยายน 2535 เห็นชอบแผนเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปี พ.ศ.	เหตุการณ์ในประเทศ	เหตุการณ์ในชายแดนภาคใต้
2534	- แก้วไข พรบ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	
2535-2538	- นายชวนข เป็นนายกรัฐมนตรี 2 ปี ลาออก จัดการเลือกตั้งใหม่ 2 ก.ค.2538	- 1 ส.ค.2536 คนร้ายลอบวางเพลิง โรงเรียน 34 โรงพร้อมกันใน 4 จังหวัด
2538-2539	- นายบรรหารฯ เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ได้ ปีเดียว ลาออกจัดการเลือกตั้งใหม่ 17 พ.ย.2539	- ประกาศใช้คำสั่ง 56/2539 ลง 23 เม.ย. 2539 แก้วไขคำสั่ง สร. ที่ 8/2524 (ดูข้อมูล สมช.)
2539-2540	- พลเอกชวลิตฯ เป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ได้ ปีเดียวลาออก	- นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา สส. ยะลาเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
2540-2544	- นายชวนข กลับเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีอีก 3 ปี ลาออก จัดการเลือกตั้ง 6 ม.ค.2544	- ยังคงมีเหตุร้าย
2544	- พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ชนะการเลือกตั้งเป็น นายกรัฐมนตรี (26 ก.พ. 2544)	- 7 เม.ย.2544 วางระเบิดสถานีรถไฟ หาดใหญ่ 8 เม.ย.2544 นายกรัฐ มนตรีเดินทางมาตรวจราชการ อ.หาด ใหญ่ และประชุมมอบนโยบายหน่วย งานที่เกี่ยวข้องให้แก่วิชาปัญหา
29-31 มี.ค. 2545	- จัดประชุม ครม.อย่างไม่เป็นทางการนอก สถานที่ครั้งที่ 3 ที่ จ.นราธิวาส นายกรัฐมนตรี เดินทางไป สนง.คณะ กรรมการอิสลามประจำจังหวัดนราธิวาส ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง (โครงการ พระราชดำริ) และวัดชลธาราสิงเห อ.ตากใบ โดยพักค้างแรมจังหวัดนราธิวาส 2 คืน ที่โรงแรมรอยัลปารินเซล	- ยังคงมีเหตุร้าย
29 – 31 มี. ค.2545		
เม.ย. 2545		- ประกาศใช้คำสั่ง สร.ที่ 123/2545 ลงวันที่ 30 เม.ย. 2545 ยกเลิกคำสั่ง สร.ที่ 8/2524 และ 56/2539 ยุบ ศอ.บต. และ พตท. 43 ตั้งแต่ 1 พ.ค. 2545
มิ.ย. 2545		- ยังคงมีเหตุร้าย

จากตารางดังกล่าว เห็นได้ว่านโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ได้พัฒนาการมานานกว่า 200 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2325-2545

นโยบายส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในระยะ 50 ปี ที่ผ่านมา (2490-2545) เกิดจากความรู้ ความเข้าใจของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ เช่น จากสภาพความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม ชาวบ้านมีส่วนร่วมไม่มากนัก ซึ่งผลความสำเร็จของนโยบายสะท้อนออกมาให้เห็นทางสถานการณ์ เหตุการณ์ร้ายต่างๆ จำนวนนับร้อยครั้งในอดีตที่ผ่านมา

1.2 การจัดเวทีชาวบ้าน

การจัดเวทีชาวบ้านตามโครงการวิจัยเรื่อง ข้อค้นพบจากการศึกษา เพื่อทำความเข้าใจปัญหาพื้นฐานจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส 13 เวที ระหว่างวันที่ 22 มกราคม – 24 มีนาคม 2545 โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มุ่งเน้นรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ทั้ง 13 เวที ประชาชนเข้าร่วม 589 คน แสดงข้อเท็จจริงให้เห็นว่า ยังมีปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอยู่มาก รัฐบาลควรพิจารณากำหนดนโยบายแก้ไขปัญหานี้ให้ได้ผลกว่าเดิมหลายประการ เช่น

ด้านเศรษฐกิจ

- ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ เช่น ยางพารา ลองกอง ทุเรียน เงาะ
- การว่างงาน
- นาร้าง

ด้านสังคม

- การศึกษาศาสนาอิสลามระดับตาดีกาไม่มีหลักสูตรชัดเจน
- การศึกษาและจริยธรรมของเด็กและเยาวชนเสื่อม
- การจัดการศึกษาของรัฐบาลไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและชาติมาตรฐาน

ด้านอื่นๆ

- ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ
- นโยบายรัฐไม่ตรงกับสภาพท้องถิ่น

ความเห็นทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าว เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับนโยบายรัฐบาล โดยเฉพาะนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปรากฏว่าประชาชนมีความเห็นขัดแย้งกับนโยบายหลายประการ รายละเอียดปรากฏในบทที่ 3 และ บทที่ 4

จังหวัดปัตตานี ยะลาและจังหวัดนราธิวาส เป็นพื้นที่ชายแดนของประเทศ ซึ่งในยุคโลกาภิวัตน์และในกระแสความร่วมมือของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นับเป็นอาณาบริเวณอันสำคัญยิ่ง เพราะเป็นบริเวณที่มีศักยภาพของการร่วมพัฒนา

โครงการจูงเสนอรัฐบาลพิจารณาทบทวนนโยบาย โดยรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากขึ้น รวมทั้งเสนอสำนักงานกองทุนส่งเสริมการวิจัย (สกว.) ส่งเสริมการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากยิ่งขึ้นไปอีก เป็นข้อมูลป้อนกลับ (Feed Back) รัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลสามารถกำหนดนโยบายได้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และใช้ได้ผลจริงจูงยั่งยืนอย่างน้อย 10-20 ปีในอนาคต

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.3.1 เพื่อประมวลเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในจังหวัดปัตตานี ยะลา และจังหวัดนราธิวาส ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2535 – 2544)

1.3.2 ให้ประชาชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่างซึ่งประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส ได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาของตนเอง และวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน ซึ่งจะทำให้มีความเข้าใจปัญหา รู้วิธีแก้ปัญหา ร่วมกัน มองเห็นอนาคตมากขึ้น เมื่อมีการแก้ปัญหาถูกวิธี

1.3.3 ใช้ปัญหาของประชาชนเป็นโจทย์เพื่อนำไปสู่การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายรัฐบาลที่เหมาะสมในระยะ 10 – 30 ปีข้างหน้า

1.4 ขอบเขตการศึกษา

จ.ปัตตานี	รวม 3 อำเภอ ประกอบด้วย	อ.สายบุรี	อ.เมืองปัตตานี	อ.ยะรัง
จ.ยะลา	รวม 3 อำเภอ ประกอบด้วย	อ.เบตง	อ.บันนังสตา	อ.รามัน
จ.นราธิวาส	รวม 3 อำเภอ ประกอบด้วย	อ.ตากใบ	อ.บาเจาะ	อ.ระแงะ

1.5 วิธีการศึกษา

1.5.1 ประมวลเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา และจังหวัดนราธิวาส ใน 2 ลักษณะคือ

(1) ประมวลเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2535 – 2544)

(2) ทำการรวบรวมข้อมูลเชิงลึก เกี่ยวกับกรณีเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่สำคัญๆ รวม 10 เหตุการณ์ ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา เช่น กรณีการเผาโรงเรียน การยิงเจ้าหน้าที่ตำรวจ การยิงราษฎร เป็นต้น

1.5.2 จัดเวทีประชุมชาวบ้าน เพื่อนำเสนอและวิเคราะห์ปัญหาของตนเอง 3 ระดับคือ

(1) เวทีนำเสนอปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันของชาวบ้านในระดับอำเภอ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คัดเลือกตัวแทนชาวบ้านที่เข้าร่วมประชุม โดยคัดเลือกจากตำบลต่างๆ

ให้ครอบคลุมทุกตำบลในแต่ละอำเภอ รวม 60 คน/อำเภอ ประกอบด้วย

- ตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบล 20 คน
- กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน 10 คน
- ชาวบ้าน 30 คน

ขั้นตอนที่ 2 จัดเจ้าหน้าที่ออกไปพบปะตัวแทนชาวบ้านที่จะเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญของตัวแทนชาวบ้านที่จะเข้าร่วมประชุม วัตถุประสงค์และความสำคัญของการประชุม

ขั้นตอนที่ 3 เวทีนำเสนอปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันชาวบ้าน รวม 9 อำเภอ ประกอบด้วย

จ.ปัตตานี รวม 3 อำเภอ ประกอบด้วย อ.สายบุรี อ.เมืองปัตตานี อ.ยะรัง

จ.ยะลา รวม 3 อำเภอ ประกอบด้วย อ.เบตง อ.บันนังสตา อ.รามัน

จ.นราธิวาส รวม 3 อำเภอ ประกอบด้วย อ.ตากใบ อ.บาเจาะ อ.ระแงะ

(2) เวทีระดับกลุ่มอำเภอ ประกอบด้วย

ครั้งที่ 1 ประชุมตัวแทนชาวบ้านที่ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี โดยเชิญชาวบ้านจาก อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี , อำเภอเบตง จังหวัดยะลา , อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เข้าร่วมจำนวน 60 คน

ครั้งที่ 2 ประชุมตัวแทนชาวบ้านที่อำเภอรามัน จังหวัดยะลา โดยเชิญชาวบ้านจากอำเภอ รามัน จังหวัดยะลา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เข้าร่วมจำนวน 60 คน

ครั้งที่ 3 ประชุมตัวแทนชาวบ้านที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส โดยเชิญชาวบ้านจาก อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เข้าร่วมจำนวน 60 คน

(3) สัมมนาตัวแทนชาวบ้านระดับกลุ่มจังหวัดปัตตานี ยะลา และจังหวัดนราธิวาส

(4) สัมมนาหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและตัวแทนภาคเอกชนในพื้นที่ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส เพื่อรับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะจากเวทีชาวบ้าน

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 สรุปกรณีเหตุการณ์สำคัญและเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2535 – 2544)

1.6.2 รายงานสรุปผลการจัดเวทีชาวบ้านทั้ง 3 ระดับ

1.6.3 ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายรัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่าง

บทที่ 2

ประมวลเหตุการณ์ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส

2.1 เหตุการณ์ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2534 – 2545)

สถานการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีบันทึกในประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 เมื่อ 200 ปีก่อน และการปรับปรุงการปกครอง สมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อปี พ.ศ.2441 ซึ่งมีการแต่งตั้งผู้ว่าราชการเมืองจากส่วนกลางและยกเลิกตำแหน่งเจ้าเมืองเดิม ความไม่สงบเรียบร้อยยุคใหม่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2490 เมื่อหะยีสุหลง ยื่นข้อเรียกร้องปกครองตนเองและรัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา เมื่อหะยีสุหลง ถูกจับ ก็เกิดเหตุร้ายขึ้น เช่น ขบถดุรงฌอเมื่อปี 2491 และมีเหตุการณ์เกิดขึ้นเป็นระยะถึงปี 2511 มีการจัดตั้งขบวนการพูโล ช่วงระยะเวลา 25 ปี ตั้งแต่ปี 2520 – 2545 ได้มีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากมาย

สถานการณ์ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2534 – 2545) มีการลอบยิงเจ้าหน้าที่ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่า 35 คน การลอบยิงราษฎรซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวไทยพุทธมากกว่า 28 คน การเผาโรงเรียน การวางระเบิดสถานที่ราชการ สถานีรถไฟ บ่อน้ำมัน การฆ่าชิงทรัพย์ การชิงทรัพย์ การยิงรถ เป็นต้น เป็นการนำข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมาอธิบายและประกอบเหตุการณ์ที่ชาวบ้านได้นำเสนอในเวทีชาวบ้านระดับอำเภอ ระดับกลุ่มอำเภอและระดับจังหวัด ทั้ง 13 เวที

ที่	ปีงบประมาณ (ตุลาคม – กันยายน)	ราย				หมายเหตุ
		ปัตตานี	ยะลา	นราธิวาส	รวม	
1.	<u>ปี 2534</u>					
	- เจ้าหน้าที่เสียชีวิต	1	1	1	3	
	- ยิงรถโดยสาร ชาวบ้านเสียชีวิต	2	-	-	2	
2.	<u>ปี 2535</u>					
	- เจ้าหน้าที่เสียชีวิต	1	-	2	3	
	- ยิงรถบรรทุก ชาวบ้านเสียชีวิต	-	3	-	3	
3.	<u>ปี 2536</u>					พระ 1
	- ยิง ขวางระเบิด ชาวบ้านเสียชีวิต	-	1	3	4	รูป
	- วางเพลิงโรงเรียน 34 โรง	11	11	11	34	สงขลา 1
4.	<u>ปี 2537</u>					
	- (ต.ค.2536-ก.ย. 2537)	-	-	-	-	
5.	<u>ปี 2538</u>					
	- เจ้าหน้าที่เสียชีวิต	1	-	-	1	
6.	<u>ปี 2539</u>					
	- (ต.ค.2538-ก.ย. 2539)	-	-	-	-	

ที่	ปีงบประมาณ (ตุลาคม – กันยายน)	ราย				หมายเหตุ
		ปัตตานี	ยะลา	นราธิวาส	รวม	
7.	ปี 2540 - ยิงราษฎรเสียชีวิต	-	-	2	(3)	
8.	ปี 2541 (ต.ค. 40 - ก.ย. 41) - จนท.เสียชีวิต - ยิงวางระเบิด ชาวบ้านเสียชีวิต	- 1	3 6	7 -	10 7	
9.	ปี 2542 (ต.ค. 41 - ก.ย. 42) - จนท.เสียชีวิต	-	-	1	1	
10.	ปี 2543 (ต.ค. 42 - ก.ย. 43) - ชาวบ้านเสียชีวิต - จนท.เสียชีวิต	- -	- -	1 1	1 1	
11.	ปี 2544 (ต.ค. 43 - ก.ย. 44) - ปล้นปืน อพป. 28 กระบอก - ยิงชาวบ้านเสียชีวิต - วางระเบิดสถานีรถไฟหาดใหญ่ (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีไปดู สถานที่เกิดเหตุ) - ฆ่าตัดคอเรียกค่าคุ้มครอง - เจ้าหน้าที่เสียชีวิต	9 - - 2 -	5 - - - -	14 7 - - 2 2	28 7 - - 2 2	มีค. 44 เมย. 44 พค. 44
12.	- วางระเบิด 9 จุด ปี 2545 (ต.ค. 2544 - มิ.ย. 2545) - เจ้าหน้าที่เสียชีวิต - ปล้นปืนหน่วยป่าไม้ 31 กระบอก - ปล้นปืนหน่วยทหารพัฒนา 2 กระบอก	9 7 - -	- 3 31 -	- 5 - 2	- 15 31 2	ธค. 44

2.2 ข้อมูลเชิงลึกกรณีเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย กรณีตัวอย่าง 10 เหตุการณ์ได้แก่

- (1) คดีฆ่าตัดศีรษะตัวประกัน จังหวัดปัตตานี 2544
- (2) การสังหารหมู่ราษฎร ครู ตำรวจ อาสาสมัครรักษาดินแดน
 - (2.1) ราษฎร อ.บันนังสตา จ.ยะลา 15 ศพ ปี 2524
 - (2.2) ครู อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส 4 ศพ ปี 2531
 - (2.3) เจ้าหน้าที่ตำรวจ และอาสาสมัครรักษาดินแดน อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส 8 ศพ ปี 2531
 - (2.4) ราษฎร อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส 6 ศพ ปี 2544
 - (2.5) เจ้าหน้าที่ตำรวจ จ.ยะลา และ จ.ปัตตานี 6 ศพ ปี 2545
- (3) ประวัติหัวหน้ากลุ่มโจร PULO , BRN และ GMIP
 - (3.1) หนี้ยี่ละมะแอ ทำน้ำ
 - (3.2) รอซะ บูราซอ
 - (3.3) มะ สุโงบาตู
 - (3.4) เจ๊ะกูแม /ดอรรอแม กูเต๊ะ
 - (3.5) นาซอรี แทะเจ็ง/อาแว แคและ
- (4) ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย - ผรท. (ผู้มอบตัว)
- (5) ความรู้สึกของราษฎรไทยพุทธ 100 คน ต่อสถานการณ์ปัจจุบัน (2545)
- (6) ชาวไทยในมาเลเซีย (1) อำเภอตุมปัต
- (7) ชาวไทยในมาเลเซีย (2) เมืองโกตาบารู
- (8) ชาวไทยในมาเลเซีย (3) อำเภอปาเลมัส
- (9) ชาวไทยในมาเลเซีย (4) อำเภอตานะมะมะเราะ - อ.เยลี และ อ.กัวลาไกร
- (10) ตัวอย่างคดีศาลพิพากษายกฟ้อง

(1) คดีฆ่าตัดศีรษะตัวประกัน จังหวัดปัตตานี

รายงานการศึกษาเฉพาะกรณีเรื่อง "คดีฆ่าตัดศีรษะตัวประกัน" ฉบับนี้ผู้เขียนได้รวบรวมจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั้งทางปิดและทางเปิดอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มเกิดเหตุ ในห้วงเดือนพฤษภาคม 2544 โดยเริ่มที่กลุ่มคนร้ายได้จับราษฎรเป็นตัวประกัน ขึ้นการติดต่อเรียกค่าไถ่ ขึ้นการฆ่าตัดศีรษะตัวประกัน ขึ้นการจับกุมผู้ต้องหา ซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากลุ่มโจร PULO ใหม่ ร่วมกับคนร้ายกลุ่มมิจาซีพมูจาฮิดีนอิสลามปัตตานี (GMIP) ได้ร่วมกันปฏิบัติการโดยตรง ในการฆ่าตัดศีรษะตัวประกัน แต่อาจจะเนื่องจากการปฏิบัติงานด้านการเมืองเชิงรุก ในลักษณะการใส่ร้ายป้ายสีเจ้าหน้าที่ การปล่อยข่าวลวงหรือการต่อต้านข่าวกรองของกลุ่มโจรก่อการร้ายอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ปมขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับทหารพรานในเรื่องของการเกี่ยวข้องกับการจับตัวประกัน จนถึงขั้นฟ้องร้องนำคดีขึ้นสู่ศาล แต่ในเอกสารฉบับนี้ ผู้เขียนจะไม่กล่าวถึงมูลเหตุที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว คงจะกล่าวถึงความเป็นมาของเหตุการณ์ที่คดีฆ่าตัดศีรษะตัวประกันเท่านั้น

อนึ่ง รายงานการศึกษาเฉพาะกรณีฉบับนี้ จัดทำเพื่อเป็นบทเรียนและศึกษาเรื่องราวข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเท่านั้น อีกทั้งยังขาดความสมบูรณ์ความชัดเจนอยู่หลายส่วน แต่ก็หวังว่าคงเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยถึงเหตุการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มากพอสมควร

ลำดับเหตุการณ์

1. แผนล่อลวงเพื่อจับตัวประกันไปเรียกค่าไถ่

เมื่อประมาณวันที่ 14 พฤษภาคม 2544 ได้มีบุคคลใช้ชื่อว่า นายเจ๊ะโห๊ะ ไม่ทราบนามสกุล ราษฎรบ้านโลหุ หมู่ที่ 3 ตำบลปล่องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี ได้มาส่งซื้อปล่องท่อคอนกรีต ที่ร้านของนายสุซันต์ฯ โดยมาติดต่อซื้อซื้อเป็นเวลาติดต่อกันถึง 3 วัน พร้อมทั้งขอให้นำไปส่งที่บ้านโลหุ หมู่ที่ 6 ตำบลปล่องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2544

2. จับตัวประกัน

เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2544 เวลา 17.00 น. ขณะที่นายไสวฯ อายุ 42 ปี อยู่บ้านเลขที่ - หมู่ที่ 1 บ้านกะลาพอ ตำบลเตราะบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี และนายเมธาฯ อายุ 33 ปี อยู่บ้านเลขที่ - ตำบลเตราะบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ทั้งสองเป็นพนักงานของโรงงานผลิตท่อคอนกรีต ของนายสุซันต์ฯ (บิดาของนายเมธาฯ และเป็นพี่ชายของนายไสวฯ) ได้รับที่รถบรรทุก 6 ล้อ ไปส่งปล่องท่อคอนกรีตที่บ้านโลหุ หมู่ที่ 6 ตำบลปล่องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี ได้มีคนร้ายไม่ทราบกลุ่ม และจำนวน ได้จับตัวบุคคลทั้ง 2 ไป

เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2544 เวลา 19.00 น. หลังจากที่บุคคลทั้งสองได้นายตัวไป นายสุซันต์ฯ ได้เข้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

จากการตรวจสอบประวัติของนายสุซันต์ฯ อายุ 67 ปี ที่อยู่ - ตำบลเตราะบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีบุตรด้วยกัน 4 คน นายเมธาฯ ผู้ตายเป็นบุตรคนที่ 2 ส่วนนายไสวฯ ผู้ตายเป็นน้องชายเดิมประกอบอาชีพรับราชการครู ต่อมาได้ลาออกมาประกอบอาชีพค้าขายวัสดุก่อสร้าง ชื่อร้าน "ฮั่วกะลาพอก่อสร้าง" จำหน่ายวัสดุก่อสร้างทั่วไป และค้าขายวัสดุ ก่อสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. 2504 จนถึงปัจจุบัน ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่อำเภอสายบุรี อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี จึงทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่ามีรายได้จากการประกอบการธุรกิจดังกล่าว

3. หลักฐานเอกสารของคนร้ายที่ตรวจพบในที่เกิดเหตุจับตัวประกัน

เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2544 เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอกะพ้อ ได้รับแจ้งจากราษฎร บ้านโลหุ หมู่ที่ 6 ตำบลปล้องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี ว่าพบรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ ยี่ห้อฮิอุซุ สีฟ้า หมายเลขทะเบียน 80-0265 ปัตตานี (คันเดียวกันกับที่นายไสวฯ และนายเมธาฯ ขับขี่ไปส่งปล้องท้อคอนกรีต) จอดทิ้งอยู่ที่บริเวณสวนยางพารา บ้านโลหุ หมู่ที่ 6 ตำบลปล้องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี จากการตรวจสอบเจ้าหน้าที่พบร่องรอยการจุดกระชาก และพบร่องเท้าฟองน้ำตกอยู่ 1 คู่ กระเป๋าใส่เงินภายในมีบัตรสมาชิกของกลุ่มมูจาฮิดีน อิสลามปัตตานี (GMIP) ระบุชื่อนายอับดุลเลาะห์ บินฮุสดี ที่อยู่บ้านตลาดเก่า จังหวัดปัตตานี ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่อำเภอธารโต จังหวัดยะลา เอกสารของกลุ่มโจรมุจาฮิดีน GMIP และเอกสารกรรโชกทรัพย์ของกลุ่ม "ศรีนาการอ" ที่อยู่ในรถ โดยมีรายการดังนี้

1) บัตรสมาชิกกลุ่ม GMIP	จำนวน 1 ฉบับ
2) เอกสารกลุ่ม GMIP (ฉบับที่ 1)	จำนวน 1 ฉบับ
3) เอกสารกลุ่ม GMIP (ฉบับที่ 2)	จำนวน 1 ฉบับ
4) เอกสารกลุ่มศรีนาการอ	จำนวน 4 ฉบับ

4. คนร้ายโทรศัพท์ติดต่อกับญาติตัวประกัน

เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2544 เวลา 21.18 น. ได้มีบุคคลโทรศัพท์ถึงนายสุซันต์ฯ เพื่อต่อรองเรียกค่าไถ่ จำนวน 3 ล้านบาท และต่อมาวันที่ 20 พฤษภาคม 2544 เวลา 19.30 น. ได้มีบุคคลโทรศัพท์ถึงนายสุซันต์ฯ และถามนายสุซันต์ว่า รักลูกหรือไม่

5. กลุ่มโจร PULO ใหม่ พบปะกับตัวแทนของเหยื่อตัวประกันเพื่อต่อรองค่าไถ่

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2544 โจรกลุ่ม PULO ใหม่ จำนวน 9 คน ได้ปรากฏตัวบริเวณบ้านไอร์กาแซ หมู่ที่ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส เพื่อพบปะกับนายเที่ยง ไม่ทราบนามสกุล ราษฎรบ้านสายบน หมู่ที่ 3 ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส มีภูมิลำเนาอยู่ที่บ้านโลหุ หมู่ที่ 6 ตำบลปล้องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี ซึ่งนายสุซันต์ฯ ให้เข้าไปติดต่อเพื่อต่อรองกับคนร้าย จากการพบปะพูดคุยพอสรุปสาระสำคัญได้ว่า ตัวประกันทั้ง 2 คน ขณะนี้ยังปลอดภัย โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของกลุ่มโจรมุจาฮิดีนอิสลามปัตตานี (GMIP) และให้จ่ายเงิน จำนวน 500,000 บาท ภายในวันนี้ หากข้ากว่านี้จะต้องจ่ายเพิ่มเป็น 1,500,000 บาท หากเกินกำหนด 40 วัน จะไม่รับรองความปลอดภัยของตัวประกัน ซึ่งนายเที่ยงรับปากว่าจะกลับไปแจ้งให้นายสุซันต์ฯ ทราบ

6. คนร้ายสังหารตัวประกันและตัดศีรษะมาทิ้งไว้ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2544 มีราษฎรพบกระสอบถุงปุ๋ย วางอยู่บนไหล่ถนน สายยะลา - รามัน บริเวณ หมู่ที่ 7 บ้านปารามันแด ตำบลนุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จากการตรวจสอบพบศีรษะบุคคลเพศชาย จำนวน 2 หัว ซึ่งได้รับการยืนยันในเวลาต่อมาว่า เป็นศีรษะของนายไสวฯ และนายเมธาฯ พร้อมด้วยเอกสารแสดงความรับผิดชอบของคนร้าย ประทับตรากลุ่ม "ศรีนาการอ" จำนวน 2 ฉบับ ภาษายาวี (รูปแบบ/ข้อความเหมือนกัน) สำหรับจดหมายที่พบแปลได้ความว่า "กองทัพลายูอิสลามปัตตานี ต่อเนื่องจากการปฏิบัติการที่ผ่านมา เรา กองกำลังศรีนาการอ จะปฏิบัติการ ตามคำเรียกร้องของประชาชนมลายูอิสลามปัตตานี จนกว่าปัตตานีจะได้รับเอกราช เราหวังว่าชาวมุสลิมในพื้นที่จะให้การสนับสนุน" ห้ายจดหมายลงลายมือชื่อบุคคล (ไม่ทราบชื่อ)

พร้อมกับประทับตราสัญลักษณ์ กลุ่ม "ศรีนครอ" (รูปวงกลม ภายในเป็นรูปปั้นใหญ่ทักอยู่บนแผนที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้) และมีการเขียนข้อความเพิ่มเติมเป็นภาษายาวี แปลว่า "นี่คือตัวอย่างของคนไม่ยอมจำนน" "

7. เจ้าหน้าที่ปะทะกับกลุ่มโจร PULO พบหลักฐานเชื่อมโยงถึงคนร้ายที่ก่อคดีฆ่าตัดศีรษะตัวประกัน

เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2544 กองกำลังเฉพาะกิจทหารพรานที่ 43 ร่วมกับชุดเฉพาะกิจนาวิกโยธินภาคใต้ และเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ผลการปะทะเจ้าหน้าที่ปลอดภัย ไม่ทราบความสูญเสียของฝ่ายโจรก่อการร้าย และสามารถยึดค่ายพัก พร้อมสิ่งของเครื่องใช้ และเอกสารหลายรายการ รวมทั้งภาพถ่ายของสมาชิกกลุ่มโจร และตัวประกันที่ถูกจับเรียกค่าไถ่ ซึ่งถูกบันทึกภาพไว้ขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ที่ค่ายพักดังกล่าว ดังนั้น น่าจะเป็นการยืนยันได้ว่า กลุ่มโจร PULO ใหม่ มีส่วนเกี่ยวข้องและยังเป็นการทำให้เห็นว่ากลุ่มที่มีส่วนในการกระทำใน ครั้งนี้เป็นกลุ่มโจรมุญาซิมูจาฮิดินอิสลามปัตตานี (GMIP)

8. พบศพตัวประกัน

เมื่อปลายเดือนกันยายน 2544 นายสุหมี ดิเลตนา ราษฎรบ้านเลขที่ 92/1 บ้านไ้ หมู่ที่ 6 ตำบลบุตี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ได้เข้ามามอบตัวในทางลับกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภาค 9 ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการสอบสวนขยายผล พร้อมทั้งให้นายสุหมี ำ นำทางไปจุดศพของนายไสวฯ และนายเมธาฯ โดยเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2544 เวลา 09.00 น. นายสุหมี ำ ได้นำกำลัง เจ้าหน้าที่ เข้าทำการพิสูจน์ทราบที่ฝังศพของนายไสวฯ และนายเมธาฯ บริเวณเทือกเขาบูโด บ้านยะลุดง หมู่ที่ 5 ตำบลกาเยาะมาตี อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ประมาณ พิกัด คิวเอส 900263 (ใกล้ค่ายพักของโจรก่อการร้าย ที่เจ้าหน้าที่กรม ทพ.43 ยึดได้เมื่อ 19 มิถุนายน 2544) ต่อมาเมื่อประมาณ เวลา 15.00 น. เจ้าหน้าที่ชุดดังกล่าวได้พบหลุมฝังศพ จึงได้ดำเนินการขุดลึกลงไปประมาณ 1.20 เมตร จึงได้พบโครงกระดูกไม่มีศีรษะ สภาพศพมีเศษเนื้อติดอยู่เพียงเล็กน้อย จำนวน 2 ศพ ส่วนเสื้อผ้ายังคงอยู่ในสภาพสมบูรณ์ หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่ได้นำศพ ทั้ง 2 ศพไปที่โรงพยาบาล อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส และญาติของผู้ตายที่มาดูศพ ได้ยืนยันว่าเป็นศพของนายไสวฯ และนายเมธาฯ

9. สรุปคำให้การของนายสุซันดัฯ

9.1 นายสุซันดัฯ อายุ 66 ปี ที่อยู่ - ตำบลเตราะบอน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เป็นบิดาของนายเมธาฯ ส่วนนายไสวฯ เป็นน้องชาย และเป็นเจ้าของร้านค้าวัสดุก่อสร้าง จำหน่ายวัสดุก่อสร้างทั่วไป และค้าขายวัสดุก่อสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 จนถึงปัจจุบัน

9.2 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2544 เวลาประมาณ 16.00 น. นายสุซันดัฯ อยู่ที่บ้านซึ่งเป็นร้านขายวัสดุก่อสร้าง อยู่ห่างจากผู้ตายทั้งสองประมาณ 10 เมตร แต่ก้อยู่ภายในรั้วบ้าน เห็นมีผู้ชายคนหนึ่งเข้าไปหาผู้ตายทั้งสอง แล้วพูดกับผู้ตายทั้งสองว่า ผู้ใหญ่บ้านที่เป็นผู้หวังรู้จักหรือไม่ นายเมธาฯ บอกว่ารู้จัก ซึ่งนายสุซันดัฯ บอกว่า เลียงของผู้ชายคนดังกล่าวคล้ายกับคนมุสลิม หลังจากพูดคุยกันแล้ว เห็นผู้ตายทั้งสองช่วยกันยกห่อซีเมนต์ขึ้นรถบรรทุกหกล้อสีฟ้า หมายเลขทะเบียน 80 - 0205 ปัตตานี ซึ่งใช้สำหรับขนส่งวัสดุก่อสร้างให้แก่ลูกค้า จากนั้นผู้ตายทั้งสองก็ได้ขับรถไปส่งห่อซีเมนต์ตามที่นัดหมายกันไว้กับผู้ชายคนดังกล่าว หลังจากนั้น ผู้ตายทั้งสองขับรถไปส่งห่อซีเมนต์แล้ว จนถึงเวลา 21.00 น. ก็ยังไม่กลับ จึงให้นายทศพลฯ ซึ่งเป็นพี่ชายของนายเมธาฯ ผู้ตายไปตามผู้ตายทั้งสองที่บ้านผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นผู้หวัง แต่ไม่พบกับผู้ตาย จึงกลับไปบ้านและได้ชักชวนเพื่อนอีกคนหนึ่งไปตามหาบุคคลทั้งสองตามเส้นทางที่ไปบ้านผู้ใหญ่บ้านที่เป็นผู้หวัง เพราะคิดว่ารถบรรทุกหกล้อคงเสียระหว่าง

ทาง จนเวลาเกือบเที่ยงคืนแล้วแต่ไม่พบ จึงกลับบ้านแล้วก็ไปที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสาบบุรี เพื่อขอร้องเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ช่วยติดตามผู้ตายทั้งสอง ต่อมาวันที่ 18 พฤษภาคม 2544 เวลา 17.00 น. นายสุสันต์ฯ ได้ไปที่อำเภอเกาะพ้อ จังหวัดปัตตานี ซึ่งอยู่ติดกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอเกาะพ้อ และได้พบกับร้อยเวร ฯ บอกให้ทราบว่ารถบรรทุกทุกหกล้อแล้ว โดยรถบรรทุกทุกหกล้อดังกล่าวมีกุญแจรถและประตูเปิดอยู่ ท่อซีเมนต์ก็ยังคงอยู่บนรถ ส่วนเหตุที่ไปที่อำเภอเกาะพ้อ เพราะบ้านของผู้ใหญ่บ้านผู้หนึ่งนั้นอยู่ในเขตอำเภอเกาะพ้อ เมื่อไปยังจุดที่พบรถหกล้อพบร่องเท้าฟองน้ำของนายเมธาดูตายวางอยู่ข้างรถบรรทุก หกล้อ 1 คู และบริเวณใกล้ ๆ รถบรรทุกหกล้อมีรอยอุดกระชาก จึงสันนิษฐานได้ว่า เป็นการวางแผนจับตัวผู้ตายไป เมื่อพนักงานตำรวจได้ทำแผนที่สังเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุเสร็จแล้ว หลังจากนั้นก็ได้ให้เด็กภายในบ้านขับรถบรรทุกกลับกลับบ้าน ต่อมาได้มีโทรศัพท์โทรเข้า หมายเลข 01-9633424 ของนายสุสันต์ เป็นผู้ขาย และพูดจาครั้งแรกเป็นภาษาอิสลาม จึงขอให้พูดไทย ชายคนนั้นจึงพูดเป็นภาษาไทยว่า ครูไช้มัย เพราะชาวบ้านเรียกนายสุสันต์ว่า ครู เนื่องจากว่าเคยเป็นครูมาก่อน เมื่อตอบไปว่าใช่ คนดังกล่าวก็ถามว่า รักลูกมัย จึงตอบไปว่า พ่อแม่ทุกคนย่อมรักลูก ผู้ขายดังกล่าวบอกว่า ถ้ารักลูกให้หาเงิน 3,000,000 บาท ไปไถ่ตัว นายสุสันต์ตอบไปว่า เงิน 3,000,000 บาท ไม่มี แต่หากเงิน 200,000 บาท นั้นมีแน่ ให้ติดต่อกันที่ไหนอย่างไร ผู้ขายคนดังกล่าวไม่ยอมบอก และพูดว่า พูดมาก แล้วก็ปิดโทรศัพท์ และนายสุสันต์ ฯ ก็ไม่ได้แจ้งให้ใครทราบ

วันรุ่งขึ้น วันที่ 19 พฤษภาคม 2544 เวลา 13.00 น. ได้มีโทรศัพท์โทรเข้ามาเบอร์เดิมอีกครั้ง นี่เสียงที่พูดมาเป็นเสียงบุตรชาย และบุตรชายพูดว่า พ่อไช้มัย จึงตอบไปว่าใช่ บุตรชายบอกว่ายังสบายดีอยู่ จากนั้นได้ยินเสียงผู้ชายคนเดิมที่โทรมาเมื่อวานเอาโทรศัพท์ไปพูดว่า ลดราคาให้ 2,000,000 บาท นายสุสันต์บอกว่าไม่มี และจะให้ติดต่อกันที่ไหน ผู้ชายคนดังกล่าวบอกว่า ให้โอนเงินเข้าธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาปัตตานี บัญชีเลขที่ 267 0668173 ชื่อเจ้าของบัญชีนายมะ รือโซ

วันที่ 22 พฤษภาคม 2544 เวลาประมาณ 15.00 น. มีโทรศัพท์โทรเข้ามาเบอร์เดิม แต่ใช้เครื่องใหม่ มีการพูดคุยกันเรื่องราคา โดยผู้มีโทรศัพท์ยืนยันว่า 2,000,000 บาท แต่นายสุสันต์บอกว่ามีแค่ 200,000 บาท คนร้ายจึงบอกว่า ไม่มีเงินก็คอยรับศพ ครั้นเวลา 18.00 น. ก็มีโทรศัพท์มาอีกครั้งหนึ่ง เบอร์โทรศัพท์ก็เบอร์เดิม เสียงพูดก็ผู้ชายคนเดิม ผู้ชายคนดังกล่าวพูดเพียงว่า รู้ไช้มัย นายสุสันต์บอกว่าใช่ ผู้ชายคนนั้นจึงปิดโทรศัพท์ ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้นำเบอร์โทรศัพท์ที่มีการพูดคุยติดต่อกับนายสุสันต์มาให้นายสุสันต์ดู นายสุสันต์ตรวจดูแล้ว ก็บอกกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า เป็นเบอร์โทรศัพท์ที่ติดตามเข้ามาจริง

วันที่ 4 มิถุนายน 2544 เวลาประมาณ 24.00 น. เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอสาบบุรี ได้โทรศัพท์ไปหานายสุสันต์ที่บ้าน บอกให้ไปดูหวัศพที่โรงพยาบาลยะลา ว่า เป็นหวัศพของบุตรชายและน้องภรรยาหรือไม่ หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้ขับรถไปรับ นายสุสันต์ ฯ กับเพื่อนอีก 1 คน นำไปที่โรงพยาบาลยะลา หลังจากที่ได้ตรวจดูหวัศพทั้งสองแล้ว ยืนยันว่า เป็นหวัศพของลูกชายและน้องภรรยาจริง

บทสรุป

คดีลักพาตัวเรียกค่าไถ่และฆ่าตัดศีรษะตัวประกัน นับเป็นคดีสะเทือนขวัญประชาชนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการกระทำของคนร้ายมีความเหี้ยมโหด ทารุณ และไม่เคยปรากฏคดีอุกฉกรรจ์ในลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้มาก่อน หรืออาจจะกล่าวได้ว่า เป็นเหตุการณ์สะเทือนขวัญที่เกิดขึ้นในรอบหลายสิบปีของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ต่อเนื่องกันมาหลายวันและได้รับความสนใจจากประชาชน รวมทั้งเป็นที่สนใจของผู้บังคับบัญชาในระดับสูงของหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ

หน่วยงานด้านความมั่นคงหลายหน่วย มีการวิเคราะห์และมุ่งประเด็นถึงกลุ่มคนร้ายที่เกี่ยวข้องไปในทางเดียวกัน คือเป็นการกระทำของกลุ่มโจร PULO ใหม่ และกลุ่มโจรมิจนาซีพมูจาฮิดินอิสลามปัตตานี (GMIP)

จากการที่ผู้เขียนติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่อง คดีไม่น่าจะถือว่าเป็นคดีที่มีความสลับซับซ้อนมากนัก เพียงแต่ว่าคนร้ายที่ก่อเหตุ ไม่ใช่คนร้ายธรรมดา แต่เป็นกลุ่มโจรติดอาวุธที่มีอิทธิพล และสามารถเคลื่อนไหวได้ทั้งในพื้นที่ป่าเขาและชุมชนเมือง ทำให้ยากแก่การติดตามจับกุม การติดตามหาข่าว

(2) การสังหารหมู่ราษฎร ครู ตำรวจ อส.

(2.1) การสังหารหมู่ราษฎรที่ บ้านกาแปะฮูลู อำเภอเบตง จังหวัดยะลา และการสังหารหมู่ราษฎรที่ อ.บันนังสตา จ.ยะลา

เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2524 ขก.กลุ่มเจ๊ะแดง จำนวน 15 คน ดักปล้นรถแท็กซี่มีผู้โดยสาร 6 คน ที่บ้านกาแปะฮูลู อำเภอเบตง จ.ยะลา บังคับผู้โดยสารให้รวมกันเป็นกลุ่ม แล้วใช้อาวุธปืนยิงกราด เสียชีวิต 6 คน บาดเจ็บ 2 คน หลังจากนั้นได้ไปจับตัวชาวจีน 2 คน ชื่อนายยุกหล่อย แซ่จาง และ น.ส.อรพิน แซ่จาง เรียกค่าไถ่และทำการเผาบ้าน ที่ ม.2 ตำบลเบตง อำเภอเบตง แล้วทิ้งจดหมายข่มขู่ชาวจีนให้ออกจาก อำเภอเบตง จังหวัดยะลา แต่ไม่มีการตอบรับจากชาวจีน กลุ่มโจรจึงปฏิบัติการอีกครั้ง ต่อมาในวันที่ 20 กันยายน 2524 เวลาประมาณ 15.00 น. ขณะที่รถยนต์โดยสารสายหนึ่ง ซึ่งวิ่งรับวิ่งผู้โดยสารระหว่าง อ.เมืองยะลา - อ.เบตง ขณะนั้นมีผู้โดยสารในรถยนต์ประมาณ 30 คน ทั้งคนแก่ เด็ก ชายฉกรรจ์ และผู้หญิง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นราษฎร อ.เบตง จ.ยะลา ขณะที่รถยนต์โดยสารวิ่งมาถึงบริเวณพื้นที่ ต.ถ้ำทะเล ในพื้นที่ อ.บันนังสตา กลุ่มโจรพุลู จำนวนประมาณ 15 คน แต่งกายคล้ายเครื่องแบบทหาร ถืออาวุธสงครามทุกคน ได้ปฏิบัติการดักปล้นรถคันดังกล่าวรวมทั้งรถยนต์ส่วนตัว ที่ขับตามหลังรถโดยสารดังกล่าวอีก 7 คัน หลังจากนั้นได้สั่งให้คนทั้งหมดออกมาจากรถ และได้แยกกลุ่มคนบนรถเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มไทย-พุทธ และกลุ่มไทย-มุสลิม ทำการปลดทรัพย์สินของมีค่าเอาไปจนหมด แล้วได้สั่งให้กลุ่มชาวไทย-พุทธ ยืนรวมกลุ่มกัน และได้พูดว่า เหตุการณ์นี้เป็นผลมาจากรัฐบาลไทยกดขี่และเหยียดหยามชาวมุสลิม แล้วจึงทำการยิงกลุ่มชาวไทย-พุทธ ทั้งหมดเสียชีวิต 15 คน บาดเจ็บ 11 คน และจับไปเรียกค่าไถ่ 1 คน สำหรับราษฎรไทยที่ถูกจับไปเรียกค่าไถ่ ต่อมากลุ่มโจรได้สังหารเสีย เมื่อปล้นเสร็จได้ลงเรือหนีไปในพื้นที่ อ.ธารโต จ.ยะลา สำหรับผู้ที่อยู่เบื้องหลังในการกระทำครั้งนี้ คือ นายอิสมาแอ ทาน้ำ /กชชาติ ผบ.กองกำลังสูงสุดพุลู ขณะนั้น (ถูกจับกุม เมื่อ มกราคม 2541 ปัจจุบันถูกจำคุกอยู่ที่เรือนจำบางขวาง กทม. และอยู่ระหว่างการดำเนินคดีหลายคดี) ต่อมาได้มีการตอบโต้ของพรรคคอมมิวนิสต์มาลายา(จคม.) ซึ่งมีอิทธิพลอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวด้วย โดยได้ทำการสังหารชาวมุสลิม โดยเฉพาะผู้สนับสนุนกลุ่มโจรและเครือญาติ เสียชีวิตหลายคน กลุ่มโจรก่อการร้ายพุลูโดยเฉพาะนายหะยีบือโด อับดุลมาไซ (ประธานขบวนการพุลูใหม่/ถูกจับกุม เมื่อ มกราคม 2541 ปัจจุบันถูกจำคุกอยู่ที่เรือนจำบางขวาง กทม. และอยู่ระหว่างการดำเนินคดีหลายคดี) อดีตผู้นำศาสนาในพื้นที่ อ.เบตง และเบื้องหลังเป็นแกนนำฝ่ายมวลชนของขบวนการพุลู ร่วมกับแนวร่วมหลายคนซึ่งใหญ่เป็นสมาชิกพุลู ได้เข้าไปปลุกระดม โฆษณาชวนเชื่อให้ชาวบ้านใน อ.เบตง ย้ายไปอยู่ในมาเลเซีย เนื่องจากเมื่อไทยไม่มีความปลอดภัย หากยังอยู่ต่อไปอาจจะต้องเสียชีวิต ทำให้ชาวบ้านที่รักตัวกลัวตายจำนวนกว่าพันคนอพยพหนีเข้ามาเลเซีย โดยไปอาศัยอยู่ที่ บ.กัว หรือ บ.ไอร์ลันด์ รัฐเปรัก ไม่ต่ำกว่า 1,000 คน หลังจากการสังหารหมู่ราษฎรไม่นาน ได้มีสมาชิกกลุ่มโจรดังกล่าวออกมาจับตัวหลายคน ทำให้ทราบว่าผู้ร่วมปฏิบัติการในครั้งมีหลายคนที่ทราบมี

1) เจ๊ะแดง อีดำ หัวหน้ากลุ่ม (มอบตัว เมื่อปี 2526) ปัจจุบันอาศัยอยู่ในพื้นที่ ต.ยะรม อ.เบตง

จ.ยะลา

2) ปะจู (ปัจจุบันอาศัยอยู่ในมาเลเซีย)

3) หะมะ อีดำ (ปัจจุบันอาศัยอยู่ในมาเลเซีย)

4) ฮารง ลูติง (มอบตัว ปี 2527) (ปัจจุบันอาศัยอยู่ในมาเลเซีย)

6) ฮาเล็ง (ปัจจุบันไม่ทราบสถานภาพ)

7) รอยะ อับดุลเลาะ 17/1 ม.4 ต.ธารทิพย์ อ.เบตง ฯ มอบตัวปี 2527

8) อัมรี ทำน้ำ ปัจจุบันเป็นสมาชิกระดับแกนนำ อาศัยอยู่ในมาเลเซีย

9) ดาโอ๊ะ กรงปีนัง/ดาโอ๊ะ เลาะยะพา ราษฎร อ.กรงปีนัง จ.ยะลา อดีตได้ะครู จบการศึกษากฎหมายและการก่อวินาศกรรม จากประเทศลิเบีย เมื่อ ปี 2521 และเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มโจรพุลเกา ได้รับการแต่งตั้งเป็น รองหน.หน่วยก่อวินาศกรรม โดยมีผลงานในการวางระเบิดรถไฟ ที่สถานีรถไฟหาดใหญ่ ปี 2535 และที่สถานีรถไฟจะนะ ปี 2537 และถูกจับตัวโดยตำรวจมาเลเซีย ซึ่งทางการมาเลเซียได้แลกตัวกับแกนนำอากรอม ซึ่งทางการไทยจับตัวได้ เมื่อเดือนธันวาคม 2537 และถูกดำเนินคดีในชั้นศาล แต่สามารถต่อสู้คดีจนถูกปล่อยตัว เมื่อต้นปี 2545 ก่อนถูกจับ เป็นรอง หน.หน่วยก่อวินาศกรรมพุลเกา เป็นที่น่าสังเกตว่าในวันปล่อยตัวนายดาโอ๊ะ กรงปีนังจากคุก จ.สงขลา เมื่อต้นปีที่ผ่านมา มีนักการเมืองมุสลิมหลายนายทั้งนักการเมืองระดับชาติและท้องถิ่น เดินทางไปรับคืนสู่อิสรภาพ

(10) อับดุลปาดัก เปาะลุมะ ปัจจุบันทราบว่าอาศัยอยู่ที่สำนักงานพุลเกาในประเทศสวีเดน

(2.2) การสังหารข้าราชการครูที่โรงเรียนบ้านปาแน อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส

เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2531 เวลาประมาณ 11.00 น. นายบาฮารี โคกนิบง ชื่อจริงนายมือเลาะ แตมานู หรือบาฮารี มะเก๊ะ/หัวหน้ากลุ่มกำลังติดอาวุธ กลุ่มอาบูยาบาล์ บัตตานี (เจ้าแห่งขุนเขา) ภูมิลำเนา 30/1 ม.1 บ.โคกนิบง ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี ที่อยู่ปัจจุบัน บ./ต.ดาบง อ.กำลาไกร รัฐกลันตัน มาเลเซีย ได้นำกำลังสมาชิก ขบวนการพุลเกา จำนวน 13 คน มีอาวุธสงครามครบมือ ได้เดินทางจากเทือกเขาบูมูจางอง พื้นที่ ต.ศรีสาคร อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส (ขณะนั้นเป็น ต.ซากอ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส) มาที่บริเวณโรงเรียนบ้านปาแน อ.ศรีสาคร ในขณะครูกำลังทำการสอนนักเรียนอยู่ในห้องเรียน จากนั้นกลุ่มโจรจำนวนหนึ่งได้ใช้อาวุธปืนสงครามบังคับให้ครูทั้งหมดซึ่งมีอยู่จำนวน 6 คน นำนักเรียนมารวมกันที่เสาธงหน้าโรงเรียน กลุ่มโจรได้จับครูซึ่งนับถือศาสนาพุทธ มัดไขว้หลังต่อหน้านักเรียนทั้งหมด อีกทั้งได้เดินทางไปเกณฑ์ราษฎรซึ่งอยู่ใกล้โรงเรียนประมาณ 20 คน เข้ามาร่วมด้วย จากนั้นนายเจ๊ะกูมาร์ จากกอง หัวหน้ากลุ่มโจร ได้ดำเนินพูดโฆษณาชวนเชื่อ โจมตีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่างๆ นาๆ รวมทั้งการปลุกระดมให้นักเรียนและราษฎรเข้าร่วมต่อสู้เพื่อปลดปล่อยรัฐปัตตานี นานประมาณ 20 นาที จากนั้นจึงได้ปฏิบัติการใช้อาวุธปืนยิงข้าราชการครู เสียชีวิต 4 คน ประกอบด้วย (1) นายผิน สนิล ครูใหญ่ (2) นายสุใจ วงศ์กระจ่าง (3) นายณรงค์ ธรรมเสรี และ(4) นายชัย หลังจากที่ถูกกลุ่มโจรได้สังหารครูไม่นานนักได้มีสมาชิกกลุ่มโจรดังกล่าว ออกมอบตัวกับทางราชการ จากการสอบสวนทำให้ทราบชัดเจนว่าผู้กระทำประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

- 1) นายเจ๊ะกูมา จากกอง (เสียชีวิตจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่เมื่อ 11 พ.ค. 2532)
- 2) นายละวี เกาะ/ปะดอเบล (เสียชีวิตจากการปะทะกับ จนท. เมื่อ 9 ต.ค. 2536)
- 3) นายมะ ละบ้าย้อย/อาหะมะ ลาเต๊ะ
- 4) นายยะโก๊ะ ซือบือแร
- 5) นายซือมั่ง สะปาแย/ซือมั่ง บ้านยาว/นายอุสมานอิสฮารี อับดุลลาเต๊ะ
- 6) นายดอเลาะ โคกนิบง
- 7) นายหะยีอาลี บ้านนา
- 8) นายสมาน อูมา/หะยีซือมั่ง ซอและ (มอบตัว สค. 2536)

9) นายคอเลาะ สะบ้าย้อย/อับดุลเลาะ วาเงาะ

10) นายมะรอวี บาบู/มะรอวี บูเก๊ะสูดอ (มอับตัวปี 2532 ต่อมาถูกยิงเสียชีวิต)

สำหรับสาเหตุการปฏิบัติการอย่างเหี้ยมโหดทารุณในครั้งทราบว่า มีสาเหตุหลายประเด็น คือ จนท.ตำรวจ สภ.อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส ได้เชิญนางแมะดะห์ ภรรยา ของนายบาฮารี โคกนิบงไปสอบสวน เนื่องจากการเรียกค่า คຸ້ມครองและกรรโชกทรัพย์ในพื้นที่รวมทั้งการก่อวินาศกรรม

(2.3) การสังหารเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัครรักษาดินแดน(อส.) ที่ บ.ปาโจ อ.บาเจาะ

จ.นราธิวาส

เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2531 เวลาประมาณ 06.00 น. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน 8 นาย ซึ่งมีภารกิจเป็นชุดคุ้มครองเครื่องจักรกลและคนงานโครงการชลประทานสร้างเขื่อนกันน้ำ บ.ยะลุดง ต.กาเยาะมาตี อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 9 , สถานีตำรวจภูธรอำเภอบาเจาะ และสมาชิกอาสาสมัครจาก ร้อย อส.อ.บาเจาะ จว.นธ. เดินทางกลับที่ตั้งปกติถึง บริเวณ พิกัด คิว เอช 916253 บนถนนในหมู่บ้านยะลุดง ม.2 ต.กาเยาะมาตี อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส ห่างจากถนน เพชรเกษม ทางหลวงหมายเลข 42 ประมาณ 1 กม. ถูกกลุ่มโจรก่อการร้ายขบวนการพูโล กลุ่มนายบาฮารี โคกนิบง หรือนายบาฮารี มะเก๊ะ จำนวน 13 คน ชุมนุมโจมตีด้วยอาวุธสงครามนานาชนิด เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมดเสียชีวิตทันที 8 นาย รายชื่อผู้เสียชีวิตมี

1) จ.ส.ต.อดิพันธ์ วิริกรรม	ตำแหน่ง ผบ.หมู่ สังกัด ผ.5 กก.ว.บก.ภ.12
2) ส.ต.ต.เจตนา เจ๊ะพงษ์	ตำแหน่ง ผบ.หมู่ สังกัด ผ.5 กก.ว.บก.ภ.12
3) ส.ท.ท.เรวัช ธรรมรัตน์	ตำแหน่ง ผบ.หมู่ สังกัด ผ.5 กก.ว.บก.ภ.12
4) ส.ต.ท.สุทัย จินดาวรรณ	ตำแหน่ง ผบ.หมู่ สังกัด ผ.5 กก.ว.บก.ภ.12
5) พลตมัคร อุทร อวารเจริญ	ตำแหน่ง ลูกแถว สังกัด สภ.อ.บาเจาะ
6) พลตมัคร อับดุลเลาะ จาโร	ตำแหน่ง ลูกแถว สังกัด สภ.อ.บาเจาะ
7) อส.เอิบ นุ้ยไกร	ตำแหน่ง ลูกแถว สังกัด ร้อย อส.อ.บาเจาะ
8) อส.มะ มะแซ	ตำแหน่ง ลูกแถว ร้อย อส.อ.บาเจาะ

จากนั้นกลุ่มโจรก่อการร้ายดังกล่าว ได้นำอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไปได้ทั้งหมด

จากการตรวจสอบคืนในพื้นที่ที่เกิดเหตุพบ จดหมาย จำนวน 5 ฉบับ เขียนเป็นภาษาไทย 2 ฉบับ และ ภาษามลายู (อักษรยาวี) จำนวน 3 ฉบับ ใจความ大意กันว่า ท่านรัฐบาลไทยโปรดทราบ ผมขบวนการพูโล ไม่รับผิดชอบและไม่รับรองให้รัฐบาลไทย ถ้าไม่ให้อำนาจคืนประเทศปัตตานี ของเราที่ตกโอนมีมาช้านาน ขบวนการพูโล ไม่ให้ความปลอดภัยแก่รัฐบาลไทย ทุกเวลาทุกนาที นับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป สงครามจากพูโล (ลายเซ็นอ่านไม่ออก) จากเอกสารที่ยึดได้ ต่อมาหลังจากนั้นไม่นานนักนายสมาน อูมา/หะยีฮือมิง ขอลและ ได้เข้ามามอบตัวต่อเจ้าหน้าที่ ในกลางเดือนสิงหาคม 2533 ได้ให้การต่อเจ้าหน้าที่ว่าการลอบสังหารต่อเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้มีการวางแผนล่วงหน้า ที่ก่อน 2 วัน โดยให้แนวร่วมดำเนินการตรวจสอบเป้าหมาย และได้้นำกำลังจำนวน 13 คน ประกอบด้วย

1) นายบาฮารี โคกนิบง หรือนายบาฮารี มะเก๊ะ ชื่อจริงนายมือเลาะ แนนะหรือบาฮารี มะเก๊ะ /ภูมิลำเนา 30/1 ม.1 บ.โคกนิบง ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี (ปัจจุบันบ.ดาบง ต.ดาบง อ.กัวลาไกร รัฐกลันตัน มาเลเซีย

ในขณะนั้นมีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากองกำลังติดอาวุธศรีปัตตานี และหัวหน้าเขตใต้(นราธิวาส) เป็นผู้บัญชาการวางแผนทั้งหมด

2) นายเจ๊ะกูมา จากอง รองหัวหน้ากลุ่ม ราษฎร บ.จากอง อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี (เสียชีวิตจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ เมื่อ 11 พ.ค. 32)

3) นายหะยีละมะแอ มะรือโบ ชื่อจริงนายละมะแอ บินหะยีโยเซ บุตรของนายหะยีละมะแอ กำปงปาเระ/หะยีละมะแอ บูกะกูนิง ภูมิลำเนา บ.กำปงปาเระ ม.8 ต.มะรือโบตก อ.ระแงะ จ.นราธิวาส ที่อยู่ปัจจุบัน เปิดร้านอาหารอยู่ที่ ตลาด อ.เตอเมอริโละ รัฐปาหัง มาเลเซีย จบการศึกษาด้านการทหารจากประเทศอินโดนีเซีย แล้วไปศึกษาต่อที่ประเทศเลียบีและซีเรีย หลักสูตรการก่อวินาศกรรมจาก บุคคลผู้นี้เป็นผู้ร่วมวางแผนการวางระเบิดรถไฟ เมื่อ 021115 มี.ย. 2532 อยู่เบื้องหลังการวางระเบิดรถไฟในพื้นที่ บ.สะโลกาเด๊ะ ม.5 ต.มะรือโบ อ.ระแงะ จ.นราธิวาส ทำให้ขบวนรถไฟสายใต้ ขบวน กทม. -สุโขทัย-ลก ดกรางหลายโบกี้ ค่าเสียหายเป็นมูลค่าหลายสิบล้านบาท ไม่มีผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ครั้งนี้ หลังวางระเบิดรถไฟได้หลบหนีไปอยู่มาเลเซีย

(2.4) การสังหารประชาชนที่ บ.สะกูปา อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2544 เวลาประมาณ 2130 กลุ่มโจรก่อการร้าย บี.อาร์.เอ็น. กลุ่ม เปาะมะสุโหลงบาดูหรือหะมะ ลูบะยาเซ็ง พร้อมสมาชิกจำนวน 7 คน ปรากฏตัวที่ บ.ไอรูแวะ (หมู่บ้านบริวารของ บ.สกุปา) ม.8 ต.ศรีสาคร อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส และได้ยิงราษฎร (ไทยพุทธ) เสียชีวิต จำนวน 6 คน ซึ่งมีอาชีพรับจ้างถางป่า เหตุเกิดขณะที่ผู้เสียชีวิต ทั้งหมดพักผ่อนอยู่ที่ที่พักในสวนยางพาราของ นส.สมพิศ หรือแม่จู (อยู่บ้านเลขที่ 16 ม.1 ตลาดศรีสาคร ต./ศรีสาคร) ในที่เกิดเหตุพบจดหมายเรียกค่าคุ้มครอง จำนวน 1 ฉบับ ลงชื่อ เปาะมะสุโหลงบาดูเรียกเงิน 500,000 บาท ผู้เสียชีวิตทั้ง 6 คน เป็นราษฎร จ.อุบลราชธานี และจ.อำนาจเจริญ ได้มารับจ้างถางป่าในสวนยางพาราของนายวิสุทธิ หรือแก้วกลีน (บ้านอยู่หน้าวัดราษฎร์สโมสร ต./อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส) และพักอยู่ที่พักในสวนยางพาราของ นส.สมพิศ ซึ่งอยู่ใกล้กัน นานประมาณ 1 สัปดาห์แล้ว โดยมีนายสมชาย ราษฎรบ้านเดียวกันเป็นนายหน้าจัดหาคนงาน (ขณะเกิดเหตุนายสมชาย ไม่ได้อยู่ร่วมกับผู้เสียชีวิตด้วย)

จากการตรวจสอบทางลึกและทางลับได้รับข้อมูลที่เชื่อถือได้ก่อนเกิดเหตุขณะที่แหล่งข่าว (ปกปิด) ทำสวนยางพาราอยู่ในพื้นที่ บ.บาโลลาแล ม.8 (หมู่บ้านบริวารของ บ.สกุปา) ต./อ.ศรีสาครฯ สมาชิกกองกำลังติดอาวุธ จกร.บี.อาร์.เอ็น กลุ่มนายมะ สุโหลงบาดู จำนวน 11 คน มีนายมะ เป็น หน. ได้มาพบปะพูดคุยและมอบเงิน 1,000 บาท ให้แหล่งข่าวช่วยจัดซื้อเสบียงอาหารไปส่งให้บริเวณเขาลาตอกาโม๊ะ (เทือกเขาภูงจอนอง) ซึ่งอยู่ในเขต บ.สกุปาฯ แหล่งข่าวจึง ได้ทำหน้าที่จัดซื้อและส่งเสบียงอาหารให้อยู่ยาวนาน 3 วัน (5-8 มี.ค.44 ต่อมาเมื่อ 081730 มีนาคม 2544 ระหว่างที่แหล่งข่าวนำเสบียงอาหารไปส่งให้ได้พบเห็นนายมะ/เปาะมะ สุโหลงบาดู และสมาชิกทั้งหมด เตรียมจะเดินทางลงมาด้านด้าน บ.สกุปาฯ และนายปะดอเอง ดาเล็ง (สมาชิกระดับนำ จกร.ฟูโต ร่วมอยู่ด้วย) สมาชิกในกลุ่มดังกล่าว ได้สอบถามว่าคนงานรับจ้างถางป่าที่พักอาศัยอยู่ในสวนยางพาราของปะจู/เจ๊ะจู (นางสมพิศ)เป็นคนไทยพุทธหรือมุสลิม พวกตนจะลงไปยิง เพราะเจ้าของสวนมีปัญหาเรื่องเงินค่าคุ้มครองซึ่งแหล่งข่าวได้แจ้งว่าเป็นคนที่เดินทางมาจากภาคอีสานและได้ขอร้องไม่ให้ยิงคนงานดังกล่าว เพราะจะทำให้ตนเองอยู่ในพื้นที่ลำบาก แต่ฝ่าย จกร.ไม่ยอม และเมื่อ 082030 มี.ค. 44 กองกำลังติดอาวุธฯ กลุ่มดังกล่าว

ได้เดินทางไปถึงบริเวณบ้านพัก ของราษฎร/คนงานในสวนยางพาราของนางสมพิศฯ (บ.สฎปาฯ) และสมาชิกโจรก่อการร้ายจำนวน 5 คน เป็นผู้เข้าไปยิงราษฎร/คนงานที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าว โดยมีนายมะ/เปาะมะ สุโงะบาตู และสมาชิกที่เหลือ ฝึกรออยู่บริเวณถนนลูกรัง ปากทางเข้าบ้านพักฯ หลังจากนั้นแหล่งข่าวซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน จึงได้ยื่นเสียงปืนบริเวณบ้านพักคนงานในสวนยางดังกล่าว (และต่อมาทราบว่ามีคนงานถูกยิงเสียชีวิต จำนวน 6 ศพ)

โจรก่อการร้ายกลุ่มดังกล่าว แต่งกายชุดสีดำ ถืออาวุธปืนครบมือทุกคนทราบมีชื่อ มีดังนี้

- นายเปาะมะ สุโงะบาตู
- นายปะดอเฮง ดาเล็ง
- นายสะมะแอ/ปะจุชอ เจาะกือแย /เปาะชูแอ/เปาะชูมูชอ
- นายมะ คาเล็ง/มะ สโลว์ /บารูดิง
- นายอาแบ (ชื่อตามสมาชิกในกลุ่มเรียก)
- สมาชิกที่เหลือไม่ทราบชื่อ

ราษฎร/คนงานผู้เสียชีวิต พักอาศัยอยู่ในบ้านพัก (จุดเกิดเหตุฯ) ในสวนยางพาราของนางสมพิศฯ) มีทั้งหมด 10 คน แต่ในคืนเกิดเหตุ (8 มี.ค.44) ทาง อ.ศรีสาครฯ ได้มีการจัดงานวันสตรีสากลขึ้นที่บริเวณสนามที่ว่าการอำเภอศรีสาครฯ โดยจัดให้มีมหรสพหลายชนิด และคนงานกลุ่มดังกล่าว จำนวน 4 ได้ออกไปเที่ยวงาน ส่วนที่เหลือ จำนวน 6 คน คงพักนอนอยู่ที่บ้านพัก (จุดเกิดเหตุฯ) และถูกยิงเสียชีวิตทั้งหมดในเวลาต่อมา

(2.5) เจ้าหน้าที่ตำรวจ จ.ปัตตานี จ.ยะลา และจ.นราธิวาส

เจ้าหน้าที่ตำรวจ จ.ปัตตานี จ.ยะลา และจ.นราธิวาส เสียชีวิต 18 คน ปีงบประมาณ 2545 (ตุลาคม 2544 – มิถุนายน 2545)

ลำดับ ที่	วัน/เดือน/ปี	จ.ปัตตานี	จ.ยะลา	จ.นราธิวาส
1.	24 ธ.ค. 2544	1.ด.ต.สุมิตร ปุริพันธ์ -สภ.อ.เมืองปัตตานี -ถูกลอบยิงขณะนอน พักในที่พักสายตรวจ ชุมชนบ้านท่าเรือ ต.บานา อ.เมืองปัตตานี -เหตุเกิดเวลา 20.30 น.	1.ส.ต.อ.ชวลิต ช่างสอน - สภ.อ.เมืองยะลา - ถูกลอบยิงขณะอยู่ ประจำจุดตรวจบ้านเนียง ม.4 ต.เปาะเล็ง อ.เมือง ยะลา - เหตุเกิดเวลา 19.15 น.	1.อ.ส.อ.อารี ลาเต๊ะ - อ.ส.อ.ระแงะ 2.ด.ต.ถนอม เพ็ชรรัตน์ -สภ.อ.ระแงะ - ถูกลอบยิงเสียชีวิตใน รถต.บองอ อ.ระแงะ -เหตุเกิดเวลา 19.30 น.

ลำดับ ที่	วัน/เดือน/ปี	จ.ปัตตานี	จ.ยะลา	จ.นราธิวาส
2.	12 มีนาคม 2545	1.ส.ต.ต.ชลทิศต์ แดงกล้าหาญ 2.ส.ต.ต.กฤษณะ สังวาล 3.จ.ส.ต.สามารถ ปล่องอ่อน - สภ.อ.แม่ลาน - ถูกลอบยิงขณะอยู่ที่จุด ตรวจบ้านม่วงเตี้ย ม.4 ต.ม่วงเตี้ย อ.แม่ลาน - เหตุเกิดเวลา 19.20 น. 4.ส.ต.วุฒิศักดิ์ หมัดเต๊ะ 5.ส.ต.ท.สุคนธ์ จันรส - สภ.อ.สายบุรี - ถูกยิงขณะขึ้นรถจักรยาน ยนต์ตรวจพื้นที่บริเวณหน้า โรงพยาบาลอุพพาราม ต.ตะลุ บัน อ.สายบุรี - เหตุเกิดเวลา 23.00 น.	1.ด.ต.ปัญญา ชัยกิจ - สภ.อ.บันนังสตา - ถูกลอบยิงขณะอยู่ที่ จุดตรวจบ้านบันนังสตา ม.2 ต.บันนังสตา อ.บันนังสตา	3.ด.ต.สุรพล ช่วงมณี 4.จ.ส.ต.ธเนศ จุลเทพ ตชด.447 - ถูกพันด้วยมีดตามร่าง กาย ขณะอยู่ที่พักสายตรวจ ชุดพิทักษ์ป่าบ้านเจาะแห ม.2 ต.ปูโย๊ะ อ.สุไหงโกลก - เหตุเกิดเวลา 19.30 น.
3.	13 มีนาคม 2545	-	-	1. ส.ต.ท.วิรัตน์ วิชัยนราพงษ์ - สภ.อ.จะแนะ - ถูกลอบยิงขณะนั่งรับ ประทานอาหารในร้าน

ลำดับ ที่	วัน/เดือน/ปี	จ.ปัตตานี	จ.ยะลา	จ.นราธิวาส
4	19 มีนาคม 2545	1.ส.ต.ต.วรศักดิ์ ชำนิธุการ -สภ.อ.กะพ้อ -ถูกลอบยิงขณะขับที่รถจักร ยานยนต์กลับบ้านพัก -เหตุเกิดบริเวณบ้านปูลา มอง ม.6 ต.เกาะรอ อ.รามัน -เวลา 16.07 น.		อาหารจโกชนา ตลาด ดุซงญอ หลังจากออกตลาด ตระเวณพื้นที่ -เหตุเกิดเวลา 19.15 น.
5.	28 พฤษภาคม 2545		1.จ.ส.ต.วิชาญ นาคขวัญ 2.ส.ต.อ.วิชา วีระบรรณ -สภ.อ.บันนังสตา -ถูกลอบยิงขณะอยู่ที่ จุดตรวจบ้านรานอ ม.8 ต.ตาเนาะปูเต๊ะ อ.บันนังสตา -เหตุเกิดเวลา 19.40 น.	
6.	11 มิถุนายน 2545			1.ส.ต.ต.สมเกียรติ ศิริชัย 2.ส.ต.ต.สาธิต ทวีสุข -สภ.อ.ระแงะ -ถูกลอบยิงบริเวณสามแยก ตะโล๊ะ ม.1 ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ ขณะจอดรถจักร ยานยนต์สายตรวจทำหน้าที่ รักษาความสงบเรียบร้อยที่ ตลาดนัดริมถนน -เหตุเกิดเวลา 19.30 น.
	รวม	7	4	7

(3) ประวัติหัวหน้ากลุ่มโจร PULO BRN และ GMIP

ลำดับความเป็นมา

โจรก่อการร้าย (จกร.) เดิมเรียกชื่อว่า ขบวนการแบ่งแยกดินแดน (ขบด.) ต่อมารัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าชื่อ "ขบด." นี้ ไม่เหมาะสมชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับโจรก่อการร้าย จึงเปลี่ยนจากคำว่า "ขบด." มาเป็น "ขจก." (ขบวนการโจรก่อการร้าย) ใช้คำภาษาอังกฤษว่า "SEPARATIST" เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2515 ครั้งล่าสุดเปลี่ยนจากคำว่า "ขจก." มาเป็น "จกร." (โจรก่อการร้าย) ใช้คำภาษาอังกฤษว่า "BANDIT TERRORIST" ตามอนุมัติของ ผอ.ปค. ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2538 เป็นต้นมา ทั้งนี้เพื่อต้องการลดระดับความสำคัญของผู้ก่อการร้ายในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยลง เป็นเพียงการก่อการร้ายระดับท้องถิ่นเท่านั้น

สถานภาพโจรก่อการร้าย

โจรก่อการร้าย ที่ยังคงมีการเคลื่อนไหวทั้งในประเทศ และนอกประเทศ โดยมีการเคลื่อนไหวทางด้านการเมือง และการทหาร สภาพปัจจุบัน มี 5 กลุ่ม คือ

1. กลุ่ม BIPP หรือแนวร่วมอิสลามปลดปล่อยปัตตานี เดิมชื่อ BNPP (แนวร่วมแห่งชาติปลดปล่อยปัตตานี) ขณะนี้ยุติการเคลื่อนไหวทั้งทางด้านการเมือง และการทหาร ในประเทศไทย
2. กลุ่ม BRN หรือแนวร่วมปฏิบัติแห่งชาติมลายูปัตตานี มีการเคลื่อนไหวทั้งทางด้านการเมืองและการทหารในประเทศไทย
3. กลุ่ม PULO หรือ องค์การปลดปล่อยรัฐปัตตานี มีการเคลื่อนไหวทั้งด้านการเมืองและการทหารในประเทศไทย
4. ขบวนการมุญาฮิดีนปัตตานี (GMP) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2528 มีเป้าหมายเพื่อต่อสู้ปลดแอกจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อมาในปี 2538 ได้มีโจรกลุ่มหนึ่งที่ใช้ชื่อคล้ายคลึงกัน คือ กลุ่มมุญาฮิดีนอิสลามปัตตานี หรือ GMIP เคลื่อนไหวก่อการร้าย
5. แนวร่วมเพื่อเอกราชปัตตานี หรือเบอระซาตู (Bersatu) ก่อตั้งเมื่อปลายปี 2532 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมโจรก่อการร้ายกลุ่มต่างๆ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการเคลื่อนไหวเน้นหนักทางด้านการเมืองในต่างประเทศ

กำเนิดและพัฒนาการขบวนการ PULO

มูลเหตุการเกิด

กลุ่ม PULO เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2511 (ค.ศ. 1968) ก่อนหน้านั้นมีขบวนการต่อต้านรัฐบาลเกิดขึ้นแล้ว แต่ไม่เป็นขบวนการที่เข้มแข็ง เพราะคนที่ทำงานไม่มีความรู้ เนื่องจากสภาพสังคมการศึกษาในพื้นที่สังคมมุสลิม 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ขณะนั้น มีการศึกษาเฉพาะเรื่องศาสนาเพียงอย่างเดียว ส่วนลายลามัญญ์มีน้อยดังนั้นเมื่อมีคนกลุ่มหนึ่งออกไปศึกษาในต่างประเทศ ได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในวิชาทางสังคมโลก ได้แนวความคิดใหม่ โดยเฉพาะเรื่องสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค ประกอบกับขณะนั้นฝ่ายปกครอง ปฏิบัติต่อชาวมุสลิมไม่เป็นธรรม นำไทยพุทธมาปกครองและปกครองแบบเผด็จการเช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับชาวบ้าน เช่น พวกแขก เวลาออกพื้นที่ไม่เอาใจใส่ โดยเฉพาะตำรวจชาวบ้านกลัว กลัวจะถูกจับ ถูกทำร้าย โดยไม่ได้มีความผิดอะไร สำหรับด้านผู้นำหมู่บ้าน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โต๊ะอิหม่าม เวลาชาวบ้านไปบอก ขอความช่วยเหลือก็กลัว ทำให้ประชาชนไม่มีที่พึ่ง

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เอาคนที่ไม่มีความรู้ ไม่คิดเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม เจ้าหน้าที่เอาคนเหล่านี้มาเป็นลูกน้องทำให้ประชาชนคิดว่าอยู่อย่างนี้สบาย เมื่อมีเรื่อง ลูกน้องเหล่านี้มาบอกตำรวจ ตำรวจก็เชื่อ แล้วไปจับกุม บางครั้งถูกเมียโดนจุด หรือสงสัยก็จับ เมื่อชาวบ้านมาตามหาที่โรงพักก็ไม่มี อีก 2-3 วันก็พบเป็นศพไปแล้ว บางคนต้องเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุล เป็นชื่อและนามสกุลแบบไทยเพื่อให้รัฐเอาใจใส่

จากเหตุการณ์ทั้งหลายเหล่านี้ เมื่อถูกกระทำและสั่งสมกันมาเรื่อยๆ กลุ่มปัญญาชนที่อยู่ในต่างประเทศจึงรวมตัวกันก่อตั้งเป็นกลุ่ม เผยแพร่แนวคิด เชื่อมโยงกับคนในพื้นที่ในประเทศไทย

เริ่มก่อตัว

ประมาณปี พ.ศ. 2508 (ค.ศ.1965) ฦบิรช กอตนีลล (จบ ป.โททางรัฐศาสตร์ จากประเทศอินเดีย) สอมะนิเต็ม (อยู่โคกโพธิ์ เสียชีวิตแล้ว) และ ดร.ฮารงค์ มูเล็ง ทั้ง 3 คน ได้ปรึกษากัน และมาปรึกษากับฦบิรช ปากีสถาน(หลงปี) อาจารย์เสนีย์ (อดีต ส.ส.นราธิวาส) และคนอื่นๆ รวมประมาณ 10 คน ได้คำตอบว่าต้องมีการจัดตั้งขบวนการขึ้น เพื่อเคลื่อนไหว แล้วมอบหมายให้ ฦบิรช ดำเนินการต่อ

จากนั้น ฦบิรช ได้เดินทางไปเมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และเมืองอื่นๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ รับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในประเทศมุสลิม วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งครั้งนั้น คือ เรียกร้องจิตสำนึกของชาวบ้านในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ

ระหว่างนั้น ฦบิรช ไปเมืองเมกกะเพื่อประชาสัมพันธ์ แล้วไปเรียนต่อปริญญาเอกที่ประเทศสวีเดน ระหว่างนั้นได้กำหนดจะประกาศวันก่อตั้งขบวนการให้เป็นทางการที่นครเมกกะ ฦบิรช ประกาศก่อตั้งขบวนการ PULO เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ.2511 (ค.ศ.1968) ณ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

หลังจากนั้น ฦบิรช ได้ไปที่ประเทศปากีสถาน เริ่มพูดคุยกันเรื่องระเบียบของขบวนการ โดยยึดความเป็นธรรมของชาวบ้าน สิทธิและสวัสดิการทางการศึกษา การปฏิบัติการทางศาสนา การเรียนการสอนของปอเนาะ (ขณะนั้นโรงเรียนของรัฐยังมีไม่เพียงพอ) คนในพื้นที่ขณะนั้นไม่ได้คิดถึงเรื่องดังกล่าว เพราะการเรียนการสอนมีเรื่องศาสนาเพียงอย่างเดียว ที่แยกออกมาและพูดคุยกันเป็นคนที่เรียนด้านสามัญ ขณะที่เจ้าหน้าที่รัฐที่มาอยู่ในพื้นที่ คิดว่าพื้นที่นี้เป็นของรัฐ เพราะฉะนั้นจะทำอะไรก็ได้ แต่ชาวบ้านคิดว่าเป็นของเขา จึงเกิดการแย่งความเป็นเจ้าของกันเช่น ที่ดิน ราชพัสดุก็มายึดหมด ทำให้ชาวบ้านที่อยู่มาแต่เดิมไม่มีสิทธิ

โครงสร้างของขบวนการ PULO

โครงการของขบวนการ PULO ตามรัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้น ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ โดยมีลักษณะดังนี้

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

1. มีเลขาธิการ เป็นหัวหน้าสูงสุดฝ่ายบริหาร
2. มีรองเลขาธิการ จำนวน 4 คน รับผิดชอบฝ่ายๆ ละ 1 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 รองเลขาธิการ ฝ่ายศาสนา
 - 2.2 รองเลขาธิการ ฝ่ายการเมือง
 - 2.3 รองเลขาธิการ ฝ่ายเศรษฐกิจ
 - 2.4 รองเลขาธิการ ฝ่ายการต่างประเทศ

นอกจากนี้แล้วยังมีคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ อีก 16 คณะ ประกอบด้วยคณะกรรมการฝ่ายการศึกษา ฝ่ายกำลังติดอาวุธ ฝ่ายสาธารณสุข ฝ่ายกองกำลังฝ่ายการเมือง ฝ่ายเยาวชน ฝ่ายศาสนา ฝ่ายเศรษฐกิจ ฝ่ายแรงงาน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายกิจการภายใน ฝ่ายกิจการต่างประเทศ ฝ่ายกีฬาและวัฒนธรรมฯ เป็นต้น (ที่เหลือจำไม่ได้)

ฝ่ายนิติบัญญัติ

ประกอบด้วยสมาชิกสภาตั้งแต่ระดับชาติ (M.T) ระดับจังหวัด (หมายถึง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระดับอำเภอ และระดับตำบล โดยระดับตำบลเป็นหน่วยเล็กที่สุด มีสมาชิกสภา ตำบลละ 4 คน โดยมีประธานสภาเป็นหัวหน้าฝ่ายนิติบัญญัติ หรือประธานที่ประชุม มีเลขาธิการสภา 1 คน แต่โครงสร้างเหล่านี้ไม่เคยได้ใช้เลยแม้แต่ครั้งเดียว

แสดงโครงสร้างการบริหารขบวนการ PULO (ตามรัฐธรรมนูญ)

วิธีดำเนินการ

ระยะที่ 1 (แรกก่อตั้ง - พ.ศ.2524) เผยแพร่ขบวนการ

ในระยะเริ่มแรก การปฏิบัติการเป็นแบบประชาสัมพันธ์ เช่น ชี้แจงข้อขบวนการให้ชาวบ้านภายในประเทศและนอกประเทศ (คนไทยที่มาจากภาคใต้ไปเรียนและประกอบพิธีทางศาสนาที่เมืองเมกกะ) รวมถึงองค์กรต่างประเทศ (NGO) ที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน โดยบอกเล่าถึงความเป็นอยู่ ลักษณะประวัติศาสตร์ ภาษา ประเพณี ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มาจากไหน

นอกจากนั้นได้มีการริเริ่มทำร่างนโยบาย รัฐธรรมนูญ (Constitution) เพื่อนำเสนอให้คนมุสลิมในภาคใต้ ได้รับทราบ รับฟังความคิดเห็น และให้เป็น รัฐธรรมนูญของ PULO ,มี LOGO ของขบวนการ

ระยะที่ 2 (พ.ศ.2524-2534) ปฏิบัติการด้านอาวุธ

ประมาณ ค.ศ. 1971-1973มีคณะกรรมการชั่วคราวประมาณ 20 คน ซึ่งอยู่ในประเทศต่างๆ เช่น ซาอุดีอาระเบีย สวีเดน อินเดีย เป็นต้น (ไม่ได้อยู่ที่เดียวกันและไม่มีในประเทศไทย) คณะกรรมการคณะนี้ได้คิดกันว่าต่อไปนี้ต้องมีการเพิ่มบทบาทของขบวนการ โดยการปฏิบัติการด้านอาวุธ ก่อวินาศกรรม มีใบปลิว หลังจากนั้นทดลองปฏิบัติ

- ในประเทศทำใบปลิว

- ต่างประเทศประชาสัมพันธ์ ชี้แจง เสนอแนะ

โดยผู้ประสานงานหลักคือ กุบิรอ คนอื่นๆ เป็นชั่วคราวเพราะติดเรื่องการศึกษา

จากการทดลองปฏิบัติ เมื่อมีการประเมิผล พบว่าไม่ได้ผล จึงมีการคิดเพิ่มเติมการปฏิบัติการใช้ความรุนแรง เช่น การทำวินาศกรรม หรือระเบิดสถานที่สำคัญต่างๆ ทำแล้วทิ้งใบปลิว เพื่อจะได้มวลชน

การเชื่อมต่อแนวคิดและการปฏิบัติ โดยผ่านคนที่ไปทำพิธีฮัจย์ ที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย (แต่เป็นจำนวนน้อยมาก ประมาณ 100 :- 1 คน)

การปฏิบัติการก่อวินาศกรรม ได้แก่ กรณีเผาโรงพักบาเจาะ เมื่อ ปี พ.ศ.2520 (ค.ศ.1977) เป็นจุดเริ่มต้นมวลชนดีขึ้น คนทั่วไปเริ่มมาร่วมเป็นมวลชน

ในปลายปี ค.ศ.1977 (พ.ศ.2520) ได้เป็นผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ OIC (Organization Islamic Congress) อย่างเป็นทางการที่ประเทศลิเบีย ได้ประเมินจุดอ่อนการปฏิบัติ และได้เพิ่มจุดแข็งการปฏิบัติการทางการเมือง ควบคู่กับการปฏิบัติการด้านอาวุธ

ในปี ค.ศ. 1979 รัฐธรรมนูญของ PULO แล้วเสร็จ จะมีการประกาศใช้อย่างเป็นทางการ และมีการเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ เรื่องการแบ่งแยกดินแดน หรือเอกราช ตั้งเป็นรัฐปัตตานี

การปฏิบัติการในช่วงก่อนหน้านั้น มีทั้งการก่อวินาศกรรม โจมตีรัฐบาล ไม่เกี่ยวกับใครเป็นใคร (ขอให้เป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ)

หลังจากนั้นมีการประเมินผล ปรับวิธีการปฏิบัติ คัดเลือกจุดที่เป็นยุทธวิธีอย่างเดียว (สถานที่ราชการ เช่น ที่ว่าการอำเภอ กองกำลังติดอาวุธของรัฐ เป็นต้น) ส่วนการปฏิบัติการในต่างประเทศ เน้นการประชาสัมพันธ์ ผลงานที่ดำเนินการ (การเรียกค่าคุ้มครองไม่เคยมี)

ประมาณ พ.ศ.2528-2530 สมาชิกขบวนการบางกลุ่มเริ่มทำในสิ่งที่นอกเหนือจากนโยบายของขบวนการ อาศัยชื่อขบวนการในการปฏิบัติ (แอบอ้าง)

ในระยะ 5 ปี สุดท้ายก่อนปี พ.ศ.2534 การปฏิบัติการด้านอาวุธเริ่มลดลงเป็นผลมาจากการปฏิบัติการทางนโยบายและแนวทางแก้ไขปัญหาของรัฐ เช่น ศอ.บต. ,พตท.43 ที่ดูแลพื้นที่เป็นพิเศษด้านความสงบ การปกครองแก้ไขปัญหาคือเป็นรูปธรรม เช่น โครงการเพื่อความหวังใหม่ (ฮารันบารู) นโยบายได้รื้อเย็นในสมัย พล.ท.หาญ ลีลาพันธ์ เป็นแม่ทัพภาคที่ 4 เป็นต้น

ระยะที่ 3 (พ.ศ.2534-2544) ระยะอ่อนตัว/ไร้ทิศทาง

ในระยะนี้เกิดการแตกแยกทางความคิดในระดับแกนนำ ขบวนการเริ่มแตกแยก ทั้งทางด้านการคิดและวิธีการปฏิบัติ

เริ่มมีการเรียกค่าคุ้มครอง วิธีการดำเนินการที่ไม่มีประสิทธิภาพ และกระทบกระเทือนต่อความเป็นอยู่ของชาวบ้าน

เกิด PULO กลุ่มต่างๆ เช่น PULO 88, PULO ใหม่ (ข้อเท็จจริง PULO เก่า/ใหม่ไม่มี ที่ออกมาเป็นใหม่/เก่า เป็นการเปลี่ยนรูปแบบของ LOGO (จากนกอินทรี มาเป็นกริช) แต่ในรัฐธรรมนูญและห้วงกระดาษของ PULO ไม่มี หรือธงชาติ PULO จาก 4 ดาว มาเป็นดาวเดียว)

อนาคตของขบวนการ PULO ใน 10-20 ปีข้างหน้า

ตามความคิดเห็นส่วนตัว(ผู้ให้ข้อมูล) การปฏิบัติการในอนาคต เป็นการปฏิบัติการทางการเมืองมากกว่า ดูได้จากการใช้ Internet ที่ออกมา การปฏิบัติการไม่แตกต่างจากอดีตเช่น เวลานี้มีการประชุมองค์กรอิสลามนานาชาติที่ประเทศมาเลเซียและได้มีใบปลิวออกมาเป็นของขบวนการต่อต้านรัฐบาล ซึ่งเป็นการปฏิบัติการทางการเมืองมากกว่า แต่ลึกๆ ไม่แสดงความรับผิดชอบ หมายความว่า เวลาปฏิบัติการสถานที่สำคัญๆ ไม่แสดงตัว ต้องดูก่อนว่าได้เปรียบหรือไม่ได้เปรียบ เช่น กรณีเผาโรงเรียน ข้อมูลฝ่ายตำรวจว่า พวกนี้ลงทุนจากคนติดยาคนละ 3-4 หมื่นบาท เปอร์เซ็นมากกว่า เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับนานาชาติกับภายในประเทศ การวิเคราะห์เป็นอย่างนี้ เพราะในอนาคตทุกประเทศออกกฎหมายปราบปรามการก่อการร้าย

สมัยก่อนทุกคนคิดว่าปัญหาการก่อการร้ายเป็นปัญหภายใน เพราะไม่มีกฎหมายเขียนไว้ มีสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำ ญี่ปุ่น เกาหลี นำมาใช้ภายในประเทศ ล่าสุด ดร.มหาเธร์ โมฮัมหมัด ของมาเลเซีย ดึงอะไรสนับสนุนจากประเทศอิสลามทุกรูปแบบ สิ่งที่ทำลายคนอื่น ๆ ความคิดของเขายังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าใดจากประเทศ OIC มีบ้างบางประเทศเท่านั้น

ปัญหาการปฏิบัติการของขบวนการ อย่างคิดว่าปฏิบัติการภายในประเทศ ต้องมีการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ “ปัญหานี้แก้ไม่ได้ในระดับล่าง”

(3.1) ประวัติหะยีสะมะแอ ท่าน้ำ

ตำแหน่งในขบวนการ ผู้บัญชาการกองกำลังติดอาวุธ

1. ชื่อ นายสะมะแอ สะอะ

ชื่ออื่นๆ หะยีอิสมาแอล กัดดาฟี

หะยีสะมะแอ ท่าน้ำ

อิสมาแอล บินอับดุลเราะห์มาน (ชื่อตามบัตรประชาชน มาเลเซีย)

2. เชื้อชาติไทย สัญชาติ ไทย มาเลเซีย (บุคคลสองสัญชาติ) ศาสนา อิสลาม

3. วัน เดือนปี เกิด พ.ศ. 2495

4. สถานที่เกิดเหตุ 153 หมู่ที่ 2 บ้านสุเหร่า ตำบลท่าน้ำ อำเภอปานาเระ จังหวัดปัตตานี

5. บิดา ชื่อ นายเปาะเต สะอะ มารดาชื่อ นางดีเมาะ สะอะ

6. พี่น้องร่วมบิดามารดา มี 5 คน

1) เจ้าของประวัติ

2) นายดอแม สะอะ ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอยะหา จังหวัดยะลา

3) นางคอดีเยาะหิ สะอะ อายุ 43 ปี /45 ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเมอลาวาตี เขตสุลกัลัง รัฐสลังงอร์

ประเทศมาเลเซีย

4) นางกรือซง สะอะ อายุ 39 ปี/45 ที่อยู่ หมู่ที่ 2 บ้านสุเหร่า ตำบลท่าน้ำ อำเภอปานาเระ จังหวัดปัตตานี

5) นายดอเลาะ สะอะ อายุ 31 ปี/45 ที่อยู่บ้านเลิมเบาะห์กรามัต เขตสุลกัลัง รัฐสลังงอร์

ประเทศมาเลเซีย

7. สถานภาพ ภรรยาชื่อ นางรอชีเดาะห์ หะยีฮารง อายุ 41 ปี ราษฎรบ้านท่าน้ำ ตำบลท่าน้ำ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี สมรสเมื่อปี พ.ศ. 2524 มีบุตรด้วยกัน 7 คน คือ

- 1) นายดุซัยมะห์ สะอะ อายุ 22 ปี
- 2) น.ส.อีลียา สะอะ อายุ 21 ปี เรียนจบชั้น ป.6 โรงเรียนบ้านท่าน้ำ ตำบลท่าน้ำ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี และไปเรียนจบชั้นมัธยมที่โรงเรียนเซอีเลิมเบาะห์กรามัต เขตฮูลูกลัง รัฐสลังงอร์ ประเทศมาเลเซีย
- 3) นายเซาฟิยุคดิน สะอะ อายุ 18 ปี จบชั้นมัธยมที่โรงเรียนเซอีเลิมเบาะห์กรามัต เขตฮูลูกลัง รัฐสลังงอร์ ประเทศมาเลเซีย
- 4) น.ส.นุรฮายาตี สะอะ อายุ 16 ปี ศึกษาโรงเรียนสอนศาสนา ที่รัฐเปรัก ประเทศมาเลเซีย
- 5) ด.ญ.อัสมะ สะอะ อายุ 14 ปี ศึกษาชั้นมัธยมที่โรงเรียนบ้านดาลัง อำเภอแกลังงาร รัฐเปรัก ประเทศมาเลเซีย
- 6) ด.ช. อามัง สะอะ อายุ 12 ปี ศึกษาอยู่โรงเรียนบ้านดาลัง อำเภอแกลังงาร รัฐเปรัก ประเทศมาเลเซีย
- 7) ด.ช.ซัยฟุลอิสลาม สะอะ อายุ 9 ปี

8. การศึกษา

- 1) จบชั้น ป.4 จากโรงเรียนบ้านท่าน้ำตะวันตก ตำบลท่าน้ำ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
- 2) ศึกษาด้านศาสนา/ภาษา ที่ปอเนาะบ้านท่าน้ำ ตำบลท่าน้ำ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี และปอเนาะบ้านสะกา อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี
- 3) เมื่อปี 2514 ไปศึกษาต่อด้านศาสนา ที่มัสยิดอัลฮาราม เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย นาน 6 ปี
- 4) ฝึกการอบรมแบบกองโจรที่ประเทศแถบตะวันออกกลาง

9. อาชีพ เคยรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ก่อนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม เปิดปั้มน้ำมันที่กัวลาลัมเปอร์ ชื่อปั้มน้ำมันเบอร์เตอร์เนียบรรัด

10. ที่อยู่ก่อนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม

- 1) บ้านเลขที่ 57 บ้านเซอีเลิมเบาะห์กรามัต เขตฮูลูกลัง รัฐสลังงอร์ ประเทศมาเลเซีย เป็นบ้านยกพื้นชั้นเดียว
- 2) ร้านอาหาร เวอร์ชัมเปียน บ้านดาลัง อำเภอแกลังงาร รัฐเปรัก ประเทศมาเลเซีย (นางรอชีเดาะห์ สะอะ ภรรยาเป็นคนดูแล)

11. สาเหตุที่หลบหนีเข้าป่ามาเข้าร่วมกับขบวนการ PULO เมื่อปี 2522 ระหว่างที่เป็นครูสอนศาสนาอยู่ที่บ้านท่าน้ำ ตำบลท่าน้ำ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ได้ก่อคดีลอบยิง ส.ต.อ. เอื้อม ไชยสมบูรณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี กับพวกได้รับบาดเจ็บ 3 คน แล้วหลบหนีเข้าร่วมกิจกรรมในป่ากับกลุ่มโจร PULO เคลื่อนไหวอยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อมาจึงหลบหนี

เข้าไปเคลื่อนไหวอยู่ในประเทศมาเลเซีย ตำแหน่งในขบวนการคือผู้บัญชาการกองกำลังติดอาวุธ ของกลุ่มโจร PULO

12. เหตุการณ์ที่สำคัญ

- 1) ปี 2514 ได้ไปศึกษาต่อด้านศาสนา (อบรม/ฟังการบรรยาย) ที่มัสยิดอัล-ฮาราม เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย นาน 6 ปี พร้อมกับประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า
- 2) ปี 2516 ได้รับการปลุกกระดม/โฆษณาชวนเชื่อจากสมาชิก PULO ที่อาศัย/ประกอบอาชีพในเมืองเมกกะ เกี่ยวกับการต่อสู้เพื่อแบ่งแยกดินแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงเข้าร่วมเป็นสมาชิก PULO ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา
- 3) ปี 2521 เดินทางภูมิลำเนาบ้านท่าหน้า อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี โดยแวะพักอยู่กับสมาชิก PULO ที่บ้านจาแบปะโต๊ะแมงเงาะ อำเภอตุมปัต รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย นานประมาณ 3 เดือน จึงเดินทางกลับภูมิลำเนาบ้านท่าหน้า อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี โดยประกอบอาชีพโต๊ะครู (อบรม/บรรยายเรื่องศาสนา) ตามมัสยิดต่างๆ ในพื้นที่ภูมิลำเนาและพื้นที่ใกล้เคียง
- 4) ปี 2523 ย้ายไปอยู่กับกลุ่มโจร PULO กลุ่มนายหะยียูโซ๊ะ ปากีสถาน และกลุ่มบาบอโก๊ะ/หะยียะโก๊ะ ยามูแรน เคลื่อนไหวในพื้นที่ภูเขาบูโด พื้นที่อำเภอบาเจาะ อำเภอยิ่งอ อำเภอหรือเสาะ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส
- 5) ปี 2524 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการกองกำลังติดอาวุธศรีปัตตานี (PULO) ใช้ชื่อจัดตั้งว่า กัดดาฟี/ กอซาฟี อิสมาแอล (Ghazafi Ismail) รับผิดชอบเคลื่อนไหวพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส
- 6) ปี 2526 อบรมด้านการเมืองที่ลิเบีย นาน 1 เดือน โดยศึกษาแนวทางลัทธิ การเมือง, เศรษฐกิจและสังคม ของลิเบีย หรือที่เรียกว่า "คัมภีร์ปกเขียว" (GREEN BOOK) ซึ่งเป็นลัทธิการเมือง, เศรษฐกิจ, สังคมแบบอิสลามผสมผสานกับลัทธิสังคมนิยม (แหล่งข่าวแจ้งว่าไม่เคยฝึกอบรมด้านการทหาร หรือการก่อวินาศกรรมจากลิเบีย หรือซีเรียแต่อย่างใด)
- 7) ปี 2530 ดำรงตำแหน่งเป็น ผู้บัญชาการสูงสุด กองกำลังติดอาวุธกลุ่มโจร PULO
- 8) ปี 2533 จากสาเหตุเกิดความขัดแย้งกันในขบวนการระหว่างแกนนำ (ฝ่ายการเมือง) กับฝ่ายทหาร ทำให้นายหะยีละมะแอ ท่าหน้า ยึดอำนาจในขบวนการ และจัดตั้งสภาบัญชาการกองทัพบ PULO กลุ่มเก่า (Majlis Pemerintahan Tentara pulo) ขึ้นมาบริหารองค์การเป็นการชั่วคราว โดยตนเองรับตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการสูงสุด สภาบัญชาการกองทัพบ PULO รหัสประจำตำแหน่ง "PT 12"
- 9) นับตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมา ขบวนการ PULO ก็เริ่มมีบทบาทในการเคลื่อนไหวไหวน้อยลง อันมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งในแกนนำของขบวนการ
- 10) ต่อมาเมื่อปลายปี 2535 กองกำลังติดอาวุธส่วนใหญ่ของ PULO ก็ำโดยการนำของ นายหะยียะโก๊ะ ท่าหน้า (ขณะนั้นดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการเขตเหนือ กองกำลังติดอาวุธ PULO เก่า) ได้นำพรรคพวกแปรพักตร์ไปสังกัดอยู่กับ PULO ใหม่ จึงทำให้บทบาทด้านการทหารของ PULO เก่าลดน้อยลงกว่าเดิม และยุติการเคลื่อนไหวด้านกำลังติดอาวุธเป็นการชั่วคราว นับตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน

- 11) เมื่อ 181145 ต.ค. 39 หะยีสะมะแอ ทำน้ำ ได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (เชิดดาคุไรท์) ของประเทศมาเลเซียตรวจค้นจับกุมพร้อมสมาชิกอีก 3 คน คือ นายยามา สะเตง, นายมะ เปอรลิส (คน ขับรถ) และนายซูเบร์ ฮูเซ็ม ขณะเดินทางด้วยรถยนต์โปรตอนซากา หมายเลขทะเบียน DS 3105 ณ จุด ตรวจบนถนนหลวง กม. ที่ 11 บานบาตูเมอ ลินดิง เซนอำเภอยะลี่ รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย เจ้าหน้าที่สามารถยึดของกลางเป็นวัตถุระเบิดหลายรายการจึงตั้งข้อหานำพาวัตถุระเบิด ชนิด TNT , ลูกกระเบิดขว้าง และตัวจุดชนวนไฟฟ้าจำนวนหนึ่ง และต่อมาสมาชิกทั้ง 4 ได้รับการประกันตัว และมีการพิจารณาคดีที่ศาล อำเภอดาเนาะแมเราะ รัฐกลันตัน โดยเริ่มพิจารณาคดีตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม 2539 เป็นต้นมา แต่ส่วนใหญ่ศาลได้เลื่อนการพิจารณาคดีเรื่อยมา จนกระทั่งเมื่อ 28 ธันวาคม 2540 ศาลได้พิจารณาไต่สวนและตัดสิน ให้ปรับเงิน หะยีสะมะแอ ทำน้ำ เป็นเงิน 7,500 ริงกิต เนื่องจาก หะยี สะมะแอ ทำน้ำ ได้รับสารภาพ ส่วนพรรคพวกอีก 3 คน ให้การปฏิเสธข้อกล่าวหา ขณะนี้คดียังไม่สิ้นสุด
- 12) ต่อมาเมื่อประมาณเดือนมกราคม 2541 ศาลสูง กรุงกัวลาลัมเปอร์ ได้ยื่นอุทธรณ์มายังศาลดาเนาะ แมเราะ รัฐกลันตัน ฯ ให้บทลงโทษการตัดสินคดีของหะยีสะมะแอ ทำน้ำ ใหม่ เนื่องจากบทลงโทษที่ศาล ชันตัดสินนั้นน้อยเกินไป ศาลดาเนาะแมเราะ จึงได้นัดให้ หะยีสะมะแอ ทำน้ำ เข้ารับการพิจารณาคดีความ ใหม่ใน 12 ก.พ. 41 แต่มาถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม เมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2541 จึงยุติบทบาทลง ขณะนี้(มิถุนายน 2545) หะยีสะมะแอ ทำน้ำ ถูกจับคุมขังอยู่ที่เรือนจำกลางกรุงเทพ (ตั้งแต่ปี 2541)

แนวร่วมปฏิบัติแห่งชาติมาลายูปัตตานี (B.R.N.)

(Barisan Revolusi Nasional Melayu Patani)

ก่อตั้ง เมื่อ 13 มีนาคม 2503 ในระยะเริ่มแรกแกนนำของกลุ่มดำเนินงานด้านการเมืองอย่างปิดลับในประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 กลุ่มโจร B.R.N. สามารถจัดหาสมาชิกร่วมอุดมการณ์ และอาวุธยุทโธปกรณ์ได้จำนวนมาก จึงได้จัดตั้งหน่วยทหารชื่อว่า "กองกำลังติดอาวุธปลดแอกอิสลามปัตตานี" ขึ้น เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2511 ที่เทือกเขาบูโด บริเวณบ้านลูโบ๊ะบายะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

ปี พ.ศ. 2513 สมาชิกระดับนำในประเทศมาเลเซียของ B.R.N. เกิดความแตกแยก ภายใน สาเหตุเนื่องจากความขัดแย้งเกี่ยวกับอุดมการณ์การต่อสู้ และผลประโยชน์ทางด้านการเงินระหว่างสมาชิกที่ปรึกษาระดับสูงกับเลขาธิการ ความขัดแย้งดังกล่าว มีอิทธิพลเข้าสู่กองกำลังติดอาวุธ ทำให้กองกำลังติดอาวุธแตกแยกออกเป็น 2 ฝ่าย คือ กลุ่ม BNPP และ กลุ่ม ABRIP สำหรับกลุ่ม ABRIP นี้ สามารถขยายกองกำลังได้เพิ่มขึ้นจำนวนมาก และเป็นพื้นฐานการต่อสู้ของ B.R.N. จนถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. 2518 กลุ่มโจร B.R.N. ได้จัดให้มีการประชุมสมาชิกระดับสูงทุกระดับอย่างเป็นทางการเพื่อประชุมยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นผลสำเร็จที่อำเภอบาลิง รัฐเปรัก ประเทศมาเลเซีย การบริหาร B.R.N. จึงได้ยึดถือรัฐธรรมนูญ B.R.N. ปี พ.ศ. 2518 ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน รายละเอียดสำคัญในธรรมนูญ B.R.N. คือจัดการบริหารการปกครองเน้นระบบสภา ตำแหน่งที่สำคัญมีประธาน, เลขาธิการ และ ผู้บัญชาการกองกำลังติดอาวุธ

ปี พ.ศ. 2520 กลุ่มโจร B.R.N. ได้เกิดแตกแยกอีกครั้งที่ 2 สาเหตุเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งประธานกับผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการเกี่ยวกับบทบาท และอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ ซึ่งตามธรรมนูญ B.R.N. ปี พ.ศ. 2518 ให้อำนาจเลขาธิการมากกว่าประธาน มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ต่างฝ่ายก็พยายามเข้ามากุมอำนาจในพรรค โดยจัดตั้งคณะกรรมการของตนเองขึ้นมา เพื่อบริหารงานและแก้ไข ปัญหาภายในโดยในปี พ.ศ. 2522 ฝ่ายประธานได้นำผู้ร่วมอุดมการณ์แยกไปตั้ง "คณะกรรมการฝ่ายประสานงาน" เรียกว่า สภา "CO-ORDINATE" หรือที่รู้จักกันในนาม "BRN CO-ORDINATE" แต่ไม่มีบทบาทการเคลื่อนไหวทางทหารในประเทศไทย ส่วนทางด้านฝ่ายเลขาธิการ ได้จัดตั้ง "คณะกรรมการเลขาธิการพรรค หรือ "ยาซา" ในปี พ.ศ. 2523 แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาลงได้สำเร็จ ในที่สุดก็ต้องยุบเลิกคณะกรรมการดังกล่าวในเวลาต่อมา

ปี พ.ศ. 2523 กองบัญชาการกองกำลังติดอาวุธ (MB) ได้จัดประชุมเพื่อหาแนวทางในการยุติปัญหาภายใน เรียกว่า "ที่ประชุมกองบัญชาการใหญ่ หรือ MSB (Majlis Mesyuarat Mukas Besar) โดยเชิญทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อปรองดองและสมานฉันท์ แต่ผลกลับประสบความล้มเหลว

ต่อมาเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2527 กลุ่มโจร B.R.N. ได้จัดประชุมสมัชชาแห่งชาติ หรือ Congress National ขึ้นเป็นครั้งแรกให้ทุกหน่วยได้ส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม (มีแกนนำคนสำคัญบางคนไม่เข้าร่วมประชุม) ที่ประชุมจึงได้มีการเลือกตั้งผู้นำคนใหม่ ปรากฏว่า ได้นายรอซะ นูราซอ (จัดตั้งเจ๊ะกูเบ็ง) เป็นเลขาธิการ โดยให้ดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่นั้นมา จึงได้มีการเรียกชื่อ ขบวนการใหม่ว่า B.R.N. Congress พร้อมกับปรับปรุงการบริหารงานใหม่

จากการที่แกนนำคนสำคัญ ไม่ได้เข้าร่วมประชุม เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2527 ทำให้แกนนำผู้นั้นหมดอำนาจลง จึงได้รวบรวมสมัครพรรคพวกที่มีแนวความคิดเดียวกับตนจัดตั้งกลุ่มใหม่ขึ้นมีชื่อว่า B.R.N. – ULAMA คำว่า ULAMA หมายถึงผู้ทรงความรู้หรือนักวิชาการทางศาสนา จึงทำให้ B.R.N. แยกออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

- 1) BRN CO - ORDINATE จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2522
- 2) BRN Congress มีนายรอชะ บูราซอ/เจ๊ะกูเบ็ง เป็นเลขาธิการ จัดตั้งเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2527
- 3) BRN ULAMA จัดตั้งเมื่อ ปี พ.ศ. 2527

ในบรรดา BRN ทั้ง 3 ฝ่าย นับได้ว่า BRN Congress โดยการนำของนายรอชะ บูราซอ สามารถรวบรวมกองกำลังติดอาวุธทั้งหมด และแกนนำส่วนใหญ่เคยดำรงตำแหน่งอยู่ในฝ่ายทหาร จึงนับว่ามีบทบาทด้านการทหารมากที่สุด ขณะเดียวกันก็ได้มีความพยายาม ทุกวิถีทางที่จะรวม B.R.N. ทั้งหมดเข้าด้วยกันเป็นหนึ่งเดียวโดยได้ดำเนินนโยบาย “สมานฉันท์” ตลอดจนสร้างมิตรภาพระหว่างกลุ่มอื่น ๆ

จากความเป็นมาของ B.R.N. ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังกล่าว พอจะวิเคราะห์ลักษณะการปฏิบัติงานหรือยุทธวิธีในการดำเนินงานได้ว่ามีความแตกต่างกันดังนี้

- 1) BRN – Congress เน้นหนักปฏิบัติการด้านการทหาร และยังคงมีบทบาทในการเคลื่อนไหวปฏิบัติการจนถึงปัจจุบัน
- 2) BRN – ULAMA เน้นหนักปฏิบัติงานด้านการเมือง และด้านศาสนา โดยแกนนำส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านศาสนา (อุลามา)
- 3) BRN CO – ORDINATE มักจะไม่ค่อยปรากฏข่าวสารการเคลื่อนไหว แต่เชื่อว่ากลุ่มที่จะปฏิบัติงานเน้นหนักด้านการเมืองในประเทศมาเลเซีย

(3.2) ประวัตินายรอชะ บูราซอ (จัดตั้ง เจ๊ะกูเบ็ง)

ชื่อ – สกุล	นายรอชะ บูราซอ (ชื่อในทะเบียนบ้าน)
ชื่ออื่น ๆ	รอชะ บูราซอ / นูซายาลิล อับดุลเราะห์มาน / เปาะตูวอ / เจ๊ะกูเบ็ง / ปะจุแม / เปาะนูชา ยาเล / เปาะนูชา ยาลี / เปาะจี
ชื่อในประเทศมาเลเซีย	Nusa Yaili Abdul Rahman
วัน เดือน ปี เกิด	อายุประมาณ 60 ปี / 45
เชื้อชาติ/สัญชาติ/ศาสนา	ไทย / ไทย – มาเลเซีย / อิสลาม (บุคคลสองสัญชาติ)
สังกัด	BRN Congress
ตำแหน่ง	เลขาธิการ BRN Congress และผู้บัญชาการสูงสุดกองกำลังติดอาวุธ
ภูมิลำเนา	50 หมู่ที่ 2 บ้านโต๊ะชุมแม ตำบลกรงปินัง กิ่งอำเภอกงปินัง จังหวัดยะลา
ที่อยู่ปัจจุบัน	321 Batu 2 1 / 2 Sungai Korok Jalan Lebu Raya Sultan Abdulhalim Kedah Malaysia ที่พักอาศัยของรอชะ ฯ เป็นที่พักอาศัยชั่วคราว

ชื่อบิดา/มารดา ลักษณะรูปพรรณ สถานภาพการสมรส	(บ้านเช่า) เคยอาศัยอยู่กับ เปาะลงมะ กาญ ร้านอาหาร "Selira Tomyam" กม. 44 ถนนสาย Sg.Buloh-Kuala Lumpur กรุงกัวลาลัมเปอร์ รัฐเซอลังงอร์ (ข้อมูล ศอ.บต./พ.ค.42) นายซ็ือแลม/วาแม บูราลอ / นางซิติฟอ บูราลอ ผิวขาว สูงประมาณ 170 ซม. ผอมบาง ศรีษะค่อนข้างล้าน มีภรรยา 3 คน คือ 1) นางมีอัสแย หะยิมะแอ อายุ 53 ปี / 45 2) นางนูรีซัน มะแน 3) นางสือเมาะ อุเท็ง อายุ 45 ปี/45 ภูมิลำเนา 20 หมู่ที่ 2 บ้านตะโล๊ะชูแม ตำบล/กิ่งอำเภอ กรงปินัง จังหวัดยะลา กร. พตท.43 เชิญตัวมารับการฝึกอบรมหลักสูตร การพัฒนาสัมพันธเพื่อความมั่นคง รุ่นที่ 2/2534 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2537 วิทยาลัยครูยะลา ฐานะทางครอบครัว ยานพาหนะ ก่อนข้างดี รถยนต์เก๋งมาสด้าสีขาว หมายเลขทะเบียน KL 3915
พฤติกรรมที่สำคัญ <u>ปี 2522</u>	เป็นหัวหน้ากลุ่มย่อยกองกำลังติดอาวุธ BRN Congress เคลื่อนไหวพื้นที่อำเภอธารโต อำเภอบันนังสตา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นในการปฏิบัติการด้านกองกำลังติดอาวุธ จนได้เลื่อนตำแหน่งเป็น หัวหน้ากลุ่ม ก่อนที่จะออกจากป่าไปอยู่ประเทศมาเลเซีย <u>10 เมษายน 2527</u> ได้รับคัดเลือกเป็นเลขาธิการ BRN Congress นับเป็นเลขาธิการคนที่ 3 (ต่อจากนายวันมูฮอหมัด รอฟี/อาหมัดบง ดำรงตำแหน่งปี 2503 – 2509 และนายหะยีการิม บินฮัดซัน ดำรงตำแหน่งปี 2509 – 2527)
<u>4 กรกฎาคม 2538</u>	เจ๊ะกูเบ็ง ฯ ได้เป็นผู้แทน BRN Congress เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อเอกราชปัตตานี (KBKP) ซึ่งประชุมที่สโมสรกอล์ฟตาเซะ บ้านตามันตีตีวังชา กรุงกัวลาลัมเปอร์ สมาชิก BRN Congress ที่เข้าร่วมประชุมด้วยคือ มะปียะาะ สะดาวา และเจ๊ะมุดอ ตะมะยุง ผลจากการเลือกตั้ง เจ๊ะกูเบ็ง ฯ ได้รับการคัดเลือกเป็นหนึ่งในสมาชิกสภาผู้เอกราชปัตตานี จากทั้งหมด 17 คน
<u>27 มีนาคม 2541</u>	นายเจ๊ะกูเบ็ง ฯ เป็นตัวแทน BRN. จัดประชุมขึ้นที่บริเวณเหนือน้ำตกบ้านไอรจือนือระ หมู่ที่ 2 ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา ความมุ่งหมายเพื่อแบ่งมอบหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิก
<u>ปัจจุบัน</u>	อาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย (ไม่ทราบการเคลื่อนไหว)